

UCHWAŁA NR 18/2026

Senatu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie

z dnia 13 kwietnia 2026 roku

w sprawie zmiany programu studiów rozpoczętego
w roku akademickim 2025/2026 na kierunku

Behawiorystyka i psychologia zwierząt, studia I stopnia, profil praktyczny.

Działając na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571 z późn. zm.), § 9 ust.2 pkt. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2023.2787 t.j.) oraz § 8 ust. 1 pkt 12 Statutu Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie Senat Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie uchwała, co następuje:

§ 1

1. Senat Uniwersytetu Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie dokonuje zmiany programu studiów rozpoczętego w roku akademickim 2025/2026 na kierunku **Behawiorystyka i psychologia zwierząt, studia I stopnia, profil praktyczny.**
2. Program studiów na kierunku **Behawiorystyka i psychologia zwierząt** stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

1. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Senatu

/ wersja podpisana do wglądu w Biurze Rektora /

dr hab. Radosław Wiśniewski, prof. UAFM

Załącznik do Uchwały
Nr 18/2026
Senatu Uniwersytetu Andrzeja
Frycza Modrzewskiego w Krakowie
z dnia 13 kwietnia 2026 r.

PROGRAM STUDIÓW

**BEHAWIORYSTYKA I
PSYCHOLOGIA ZWIERZĄT**

**STUDIA I STOPNIA
PROFIL PRAKTYCZNY**

Rok akademicki rozpoczęcia cyklu kształcenia: 2025/2026

Kraków 2026

Ogólne informacje i wskaźniki dotyczące programu studiów

Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Licencjat
Forma/formy studiów	Studia stacjonarne i niestacjonarne
Liczba semestrów konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	6
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie	180
Łączna liczba godzin zajęć	Studia stacjonarne: 2493 godz. Studia niestacjonarne: 1704 godz.
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	Studia stacjonarne: 92,2(51,2%) Studia niestacjonarne: 63,0 (35%)
Procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdej z dyscyplin, do których przyporządkowany jest kierunek w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie – w przypadku kierunku przyporządkowanego do więcej niż jednej dyscypliny	Psychologia 63,9% Weterynaria 21,7% Zootechnika i rybolówstwo 14,4%
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne	Błąd! Nie można odnaleźć źródła odwołania.129 pkt (71,7%)
Liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki	5 pkt ECTS* *w tym zajęcia/grupy zajęć: Wprowadzenie do filozofii.
Liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom lub grupom zajęć do wyboru	54 (30%)
Wymiar praktyk zawodowych oraz liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach tych praktyk	6 miesięcy 720 godz. 24 ECTS
Liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego – w przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich	60 godz.

**Zajęcia przewidziane programem studiów w podziale na moduły kształcenia
wraz z liczbą godzin i punktów ECTS**

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1. Kształcenie ogólne				
1.	BHP	0	8	8
2.	Umiejętności akademickie	1	15	8
3.	Pedagogika ogólna	5	30	16
4.	Wprowadzenie do filozofii	5	35	20
5.	Podstawy komunikacji społecznej	4	30	24
6.	Zajęcia sportowo-rekreacyjne	0	60	0
7.	Język obcy	9	120	64
8.	Metodologia badań naukowych	4	30	16
Razem		28	328	156
2. Kształcenie kierunkowe				
9.	Wprowadzenie do psychologii	5	30	24
10.	Genetyka	4	30	16
11.	Zoologia	3	30	16
12.	Dobrostan zwierząt	3	30	16
13.	Emocje i motywacja	4	60	40
14.	Biologiczne podstawy zachowania	4	60	40
15.	Procesy poznawcze	4	60	40
16.	Etologia	4	60	40
17.	Anatomia i fizjologia zwierząt	4	60	32
18.	Praktyka zawodowa (I -III) – Praktyka obserwacyjno-uczestnicząca	12	360	360
19.	Problemy zdrowotno-behawioralne zwierząt	4	60	32
20.	Problemy behawioralne psów	3	30	16
21.	Psychologiczne aspekty utrzymania i żywienia zwierząt	5	60	32
22.	Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt	3	45	24
23.	Psychologiczne aspekty wychowania i szkolenia zwierząt	5	60	32
24.	Behawiorystyka ptaków / Behawiorystyka zwierząt egzotycznych (DW)	4	35	20
25.	Podstawy pomocy psychologicznej	5	30	16
26.	Metody ilościowe - statystyka	4	60	40
27.	Wprowadzenie do animaloterapii	4	60	32
28.	Psychologia porównawcza	3	30	16
29.	Pierwsza pomoc przedweterynaryjna	1	15	8

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
30.	Pierwsza pomoc	1	15	8
31.	Problemy behawioralne kotów	3	30	16
32.	Problemy behawioralne koni	3	30	16
33.	Psychopatologia	4	30	24
34.	Prawna ochrona zwierząt	2	30	16
35.	Behawiorystyka gryzoni i królików	2	15	8
36.	Metodyka przygotowania projektu	3	30	16
37.	Projekt społeczny	5	60	32
Razem		111	1505	1028
3. Kształcenie specjalnościowe				
38.	Terapia behawioralna i psychologia szkolenia zwierząt / Animaloterapia (DW)	41	660	520
Razem		41	660	520
Ogółem w całym toku studiów		180	2493	1707

DW – zajęcia do wyboru

Zajęcia realizowane w ramach modułów specjalnościowych

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
3.1. Terapia behawioralna i psychologia szkolenia zwierząt				
1.	Psychologiczne aspekty szkolenia i treningu psów i koni	4	45	24
2.	Terapie behawioralne i case studies psów	3	30	24
3.	Terapie behawioralne i case studies kotów	3	45	16
4.	Trening komunikacji interpersonalnej	4	30	16
5.	Psychologiczne aspekty szkolenia koni służbowych i terapeutycznych	4	45	24
6.	Psychologiczne aspekty szkolenia psów asystujących i służbowych	4	45	24
7.	Terapie behawioralne i case studies koni	4	45	24
8.	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z terapią behawioralną i opieką nad zwierzętami	3	15	8
9.	Praktyka zawodowa (IV-V)	12	360	360
Razem		41	660	520
3.2. Animaloterapia				
1.	Dogoterapia	4	45	24

L.p.	Nazwa zajęć	ECTS	Liczba godzin zajęć dydaktycznych ogółem	
			Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
2.	Hipoterapia	3	30	24
3.	Resocjalizacja z udziałem zwierząt	3	45	16
4.	Zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży	4	30	16
5.	Animaloterapia z wybranymi gatunkami zwierząt	4	45	24
6.	Wykorzystanie zwierząt w terapii wspomagającej	4	45	24
7.	Projektowanie terapii z udziałem zwierząt	4	45	24
8.	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią	3	15	8
9.	Praktyka zawodowa (IV-V)	12	360	360
Razem		41	660	520

Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin (st. stacjonarne)	Łączna liczba godzin (st. niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Dobrostan zwierząt	Warsztaty	30	16	3
Język obcy	Lektoraty	120	64	9
Emocje i motywacja	Ćwiczenia	30	16	2
Biologiczne podstawy zachowania	Warsztaty	30	16	2
Procesy poznawcze	Ćwiczenia	30	16	2
Etologia	Ćwiczenia	30	16	2
Anatomia i fizjologia zwierząt	Ćwiczenia	30	16	2
Praktyka zawodowa – Praktyka obserwacyjno-uczestnicząca	Praktyki zawodowe	360	360	12
Problemy zdrowotno-behawioralne zwierząt	Ćwiczenia / Konwersatoria	60	32	4
Problemy behawioralne psów	Warsztaty	30	16	3
Psychologiczne aspekty utrzymania i żywienia zwierząt	Wykłady / Konwersatoria	60	32	5
Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt	Warsztaty	15	8	1
Psychologiczne aspekty wychowania i szkolenia zwierząt	Ćwiczenia / Konwersatoria	60	32	5
Behawiorystyka ptaków (DW)/Behawiorystyka zwierząt egzotycznych (DW)	Warsztaty / Konwersatoria	35	20	4
Podstawy pomocy psychologicznej	Warsztaty	30	16	5
Metody ilościowe – statystyka	Ćwiczenia	30	16	2
Wprowadzenie do animaloterapii	Ćw. Terenowe / Konwersatorium	60	32	4
Psychologia porównawcza	Konwersatoria	30	16	3
Pierwsza pomoc przedweterynaryjna	Ćwiczenia	15	8	1
Pierwsza pomoc	Ćwiczenia	15	8	1
Problemy behawioralne kotów	Warsztaty	30	16	3
Problemy behawioralne koni	Warsztaty	30	16	3
Behawiorystyka gryzoni i królików	Warsztaty	15	8	2
Szkolenie i terapia behawioralna zwierząt / Animaloterpia (Spec.)	Ćwiczenia, Ćw. Terenowe, Warsztaty, Praktyki	660	520	41
Metodyka przygotowania projektu	Konwersatoria	30	16	3
Projekt społeczny	Konwersatoria	60	32	5
Razem		1925	1364	129

Zajęcia, które mogą być realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

L.p	Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Liczba godzin w programie studiów		Liczba punktów ECTS
			Stacjonarnych	Niestacjonarnych	
1.	BHP	wykład	8	8	1
2.	Umiejętności akademickie	wykład	15	8	5
3.	Pedagogika ogólna	wykład	30	16	5
4.	Wprowadzenie do filozofii	wykład	35	20	5
5.	Wprowadzenie do psychologii	wykład	30	24	4
6.	Podstawy komunikacji społecznej	wykład	30	24	4
7.	Genetyka	wykład	30	16	4
8.	Zoologia	wykład	30	16	3
9.	Metodologia badań naukowych	wykład	30	16	4
10.	Emocje i motywacja	wykład	30	24	2
11.	Biologiczne podstawy zachowania	wykład	30	24	2
12.	Procesy poznawcze	wykład	30	24	2
13.	Etologia	wykład	30	24	2
14.	Anatomia i fizjologia zwierząt	wykład	30	16	2
15.	Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt	wykład	15	8	1,5
16.	Metody ilościowe - statystyka	wykład	30	24	2
17.	Psychopatologia	wykład	30	24	4
18.	Prawna ochrona zwierząt	wykład	30	16	2
Razem			493	332	54,5

Zajęcia lub grupy zajęć do wyboru

Nazwa zajęć lub grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin (studia stacjonarne)	Łączna liczba godzin (studia niestacjonarne)	Liczba punktów ECTS
Język obcy	Lektoraty	120	64	9
Behawiorystyka ptaków/Behawiorystyka zwierząt egzotycznych	Warsztaty/Konwersatoria	35	20	4
Terapia behawioralna i psychologia szkolenia zwierząt / Animaloterpia (Spec.)	Ćwiczenia, Ćw. Terenowe, Warsztaty, Praktyki zawodowe	660	520	41
	Razem:	815	604	54

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Efekty uczenia się uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia dla poziomów 6-7 określone w ustawie z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (*Dz. U. z 2016 r., poz. 64 i 1010*) oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Absolwent **studiów pierwszego stopnia** na kierunku **Behawiorystyka i psychologia zwierząt** uzyskuje kwalifikację pełną na poziomie 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Kategoria charakterystyki efektów uczenia się	Symbol kierunkowych efektów uczenia się	Po ukończeniu studiów na kierunku Behawiorystyka i psychologia zwierząt absolwent:	Odniesienie do	
			uniwersalnych charakterystyk pierwszego stopnia PRK	charakterystyki drugiego stopnia PRK
W ZAKRESIE WIEDZY				
WIEDZA - zakres i głębina	BPZ_WG01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz ich powiązania z innymi naukami psychologicznymi, weterynaryjnymi i zootechnicznymi.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu biologiczne, ewolucyjne oraz psychologiczne uwarunkowania zachowania zwierząt oraz ich znaczenie w kształtowaniu relacji człowiek–zwierzę.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu regulacje prawne dotyczące ochrony zwierząt oraz ich znaczenie w praktyce zawodowej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zależności między żywieniem, stanem fizjologicznym a zachowaniem i dobrostanem zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG05	Zna w stopniu zaawansowanym zasady komunikacji społecznej, w szczególności zasady formułowania treści i sposoby przekazywania informacji w sposób zrozumiały, rozumie znaczenie przejrzystej komunikacji w pracy z opiekunem zwierzęcia i w relacji człowiek–zwierzę.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG06	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu mechanizmy neurobiologiczne i poznawcze warunkujące zachowanie ludzi i zwierząt oraz ich znaczenie w pracy behawioralnej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG07	Zna w zaawansowanym stopniu typowe i nietypowe wzorce zachowania zwierząt oraz psychologiczne mechanizmy prowadzące do przejawiania określonych zachowań, rozumie wpływ czynników wrodzonych i doświadczeń nabytych na ich powstawanie oraz rozumie znaczenie tej wiedzy w praktyce zawodowej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG08	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu wpływ stanu zdrowia, w tym podstawowych zaburzeń i chorób, oraz czynników psychologicznych na zachowanie zwierząt, a także zna i rozumie znaczenie współpracy z lekarzem weterynarii.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG09	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym historyczne i współczesne teorie i modele dotyczące uwarunkowań i zdolności psychicznych zwierząt oraz pracy szkoleniowej z wybranymi gatunkami zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem neurobiologicznych mechanizmów uczenia się, przy zachowaniu priorytetowości dobrostanu zwierząt w pracy szkoleniowej.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG10	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy i procesy psychologiczne zaburzeń rozwojowych i psychologicznych ludzi oraz rozumie rolę zwierząt w terapii i wsparciu resocjalizacji, posiada zaawansowaną wiedzę na temat sposobów i metod wykorzystania zwierząt w pracy terapeutycznej z ludźmi.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG11	Zna w zaawansowanym stopniu metodykę i formy, w zależności od specjalności, szkolenia zwierząt służbowych, asystujących i terapeutycznych lub prowadzenia zajęć animaloterapeutycznych, a także rozumie w stopniu	P6U_W	P6S_WG

		zaawansowanym psychologiczne i fizyczne uwarunkowania organizmu zwierzęcego do wykonywania danego typu pracy.		
	BPZ_WG12	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości związanych, w zależności od specjalności, z opieką, szkoleniem i prowadzeniem terapii behawioralno-psychologicznej zwierząt lub animaloterapią, w tym akty prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej, dokumenty urzędowe i sposoby rozliczeń, aspekty związane z promocją firmy oraz komunikacją biznesową z opiekunami, właścicielami i osobami korzystającymi ze wsparcia terapeutycznego zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG13	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody zbierania, gromadzenia i analizowania danych statystycznych w celach związanych z działalnością behawiorysty zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG14	Zna w zaawansowanym stopniu mechanizmy uczenia się i modyfikacji zachowania (w tym warunkowanie klasyczne, instrumentalne oraz uczenie społeczne) u ludzi i zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG15	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu procesy poznawcze (percepcja, uwaga, pamięć) oraz ich rolę w kształtowaniu zachowania ludzi i zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
	BPZ_WG16	Zna mechanizmy emocji i motywacji oraz ich znaczenie w regulacji zachowania ludzi i zwierząt.	P6U_W	P6S_WG
WIEDZA - kontekst				
	BPZ_WK01	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu problemy i ograniczenia współczesnej behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz aktualne możliwości ich rozwiązywania.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK02	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu potencjał i rolę behawiorystyki i psychologii zwierząt w wyjaśnianiu i rozwiązywaniu współczesnych, bieżących i oczekiwanych w przyszłości problemów społecznych i cywilizacyjnych, w szczególności odnoszących się do wspólnego funkcjonowania ludzi i zwierząt w społeczeństwie.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK03	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu sposoby wykorzystania wiedzy i badań z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt w praktyce zawodowej i życiu społecznym.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK04	Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zasady etyczne oraz dobre praktyki w pracy ze zwierzętami w kontekście ich funkcjonowania w społeczeństwie.	P6U_W	P6S_WK
	BPZ_WK05	Zna i rozumie społeczne, prawne, ekonomiczne i psychologiczne uwarunkowania zawodu behawiorysty i psychologa zwierząt oraz ich konsekwencje społeczne.	P6U_W	P6S_WK
W ZAKRESIE UMIEJĘTNOŚCI				
UMIEJĘTNOŚCI – wykorzystanie wiedzy				
	BPZ_UW01	Potrafi analizować zjawiska i problemy z zakresu zachowania zwierząt z wykorzystaniem wiedzy i terminologii psychologicznej oraz behawioralnej.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW02	Potrafi opisywać i porównywać zróżnicowane teorie i modele z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt oraz wykorzystywać je do rozwiązywania problemów naukowych i praktycznych, postawić hipotezę badawczą, formułować proste problemy badawcze oraz interpretować wyniki badań w zakresie zachowania zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW03	Potrafi stosować zaawansowane metody statystyczne w badaniach z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW04	Potrafi projektować i przeprowadzać szkolenia zwierząt dostosowane do określonych wymagań osób prywatnych oraz organizacji.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW05	Potrafi identyfikować psychologiczne i środowiskowe czynniki wpływające na zachowanie zwierząt, oceniać poziom ich dobrostanu, a także podejmować działania mające na celu jego poprawę	P6U_U	P6S_UW
BPZ_UW06	Potrafi wykorzystywać wiedzę i umiejętności z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt do tworzenia i wdrażania projektów społecznych.	P6U_U	P6S_UW	

	BPZ_UW07	Potrafi projektować i prowadzić zajęcia z zakresu animaloterapii lub terapii behawioralnej zwierząt z uwzględnieniem psychologicznych potrzeb ludzi i zwierząt, w tym podstaw wsparcia psychologicznego.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW08	Potrafi odczytywać, oceniać i właściwie reagować na sygnały wysyłane przez wybrane gatunki zwierząt, zachowując przy tym zasady bezpieczeństwa ludzi i zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW09	Potrafi wykonać czynności oceniające stan zdrowia człowieka oraz ratujące jego zdrowie i/lub życie w sytuacjach wymagających udzielenia mu pierwszej pomocy przedmedycznej.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW10	Potrafi wykonać czynności oceniające stan zdrowia zwierzęcia oraz ratujące jego zdrowie i/lub życie w sytuacjach wymagających udzielenia mu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej.	P6U_U	P6S_UW
	BPZ_UW11	Potrafi wykorzystywać wiedzę z zakresu psychologii (procesów poznawczych, emocji, uczenia się) do analizy i modyfikacji zachowania ludzi i zwierząt.	P6U_U	P6S_UW
UMIEJĘTN OŚCI – komunikowa nie się	BPZ_UK01	Potrafi komunikować się z innymi specjalistami oraz odbiorcami wiedzy z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt, wykorzystując nowoczesne narzędzia komunikacji.	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK02	Potrafi brać czynny udział w debacie na tematy związane z dobrostanem zwierząt oraz etycznymi aspektami ich wykorzystywania, przedstawiając i uzasadniając różne stanowiska w oparciu o wiedzę z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK03	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, w tym w zakresie specjalistycznej terminologii behawiorystycznej i psychologicznej.	P6U_U	P6S_UK
	BPZ_UK04	Potrafi efektywnie komunikować się i współpracować z innymi osobami realizując zadania zawodowe wymagające współdziałania na rzecz ochrony dobrostanu zwierząt i ludzi.	P6U_U	P6S_UK
UMIEJĘTN OŚCI – organizacja pracy	BPZ_UO01	Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole realizując zadania zawodowe, w tym o charakterze projektowym w obszarze behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UO
	BPZ_UO02	Potrafi efektywnie współpracować z innymi osobami realizując zadania zawodowe z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt wymagające wspólnego działania, w tym w otoczeniu społecznym zróżnicowanym językowo i kulturowo.	P6U_U	P6S_UO
UMIEJĘTN OŚCI – uczenie się	BPZ_UU01	Potrafi samodzielnie planować i realizować rozwój osobisty i zawodowy poprzez ciągłe uczenie się i pogłębianie posiadanych kompetencji z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt, a także stymulować innych do takiego rozwoju.	P6U_U	P6S_UU
	BPZ_UU02	Potrafi samodzielnie identyfikować nowe postępy teoretyczne, rozwiązania metodologiczne i technologiczne oraz obszary praktycznego zastosowania behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_U	P6S_UU
	BPZ_UU03	Potrafi wykorzystywać wiedzę i umiejętności do rozwiązywania problemów związanych z zachowaniem, dobrostanem i użytkowaniem zwierząt oraz w działaniach społecznych i projektach przedsiębiorczych.	P6U_U	P6S_UU
W ZAKRESIE KOMPETENCJI SPOŁECZNYCH				
KOMPETE NCJE – oceny – krytyczne podejście	BPZ_KK01	Jest gotowy do krytycznej oceny wiedzy i wyników badań z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt pod kątem ich wiarygodności, jakości i trafności, w tym do rozróżniania treści o różnym stopniu potwierdzenia naukowego.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK02	Uznaje znaczenie wiedzy naukowej w rozwiązywaniu problemów teoretycznych i praktycznych pojawiających się w działalności zawodowej behawiorysty i psychologa zwierząt.	P6U_K	P6S_KK

	BPZ_KK03	Jest gotowy do uznawania roli behawiorystyki i psychologii zwierząt w rozwoju wiedzy o współistnieniu zwierząt i ludzi, ich relacjach oraz wzajemnym powiązaniu psychologicznym.	P6U_K	P6S_KK
	BPZ_KK04	Jest gotowy do krytycznej oceny swoich kompetencji oraz rozpoznawania ich ograniczeń, a także do korzystania z wiedzy i wsparcia innych specjalistów w rozwiązywaniu problemów zawodowych.	P6U_K	P6S_KK
KOMPETE NCJE - odpowiedzia Iność	BPZ_KO01	Jest gotowy do odpowiedzialnego wykonywania obowiązków zawodowych behawiorysty i psychologa zwierząt, szczególnie w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa i dobrostanu ludzi i zwierząt, a także jest gotowy do prowadzenia działań profilaktycznych, edukacyjnych i wspierających.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO02	Jest gotowy do dyseminacji trafnej i rzetelnej wiedzy naukowej z zakresu funkcjonowania zwierzęcego mózgu i umysłu oraz do kontestowania pseudonaukowych poglądów dotyczących behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO03	Jest gotowy do uwzględniania w podejmowanych działaniach zawodowych indywidualnych potrzeb i możliwości zwierząt, z poszanowaniem ich dobrostanu.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO04	Jest gotowy do rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom stygmatyzacji, dyskryminacji i uprzedzeń w zakresie traktowania zwierząt oraz podejmowania działań na rzecz ich ograniczania.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO05	Jest gotowy do rozpoznawania i przeciwdziałania zjawiskom stygmatyzacji, dyskryminacji i uprzedzeń wobec ludzi, w szczególności osób korzystających z animaloterapii.	P6U_K	P6S_KO
	BPZ_KO06	Jest gotowy do myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy, założenia i prowadzenia działalności gospodarczej związanej z zastosowaniami praktycznymi behawiorystyki i psychologii zwierząt.	P6U_K	P6S_KO
KOMPETE NCJE – rola zawodowa	BPZ_KR01	Zdaje sobie sprawę z konsekwencji własnych działań zawodowych dla dobrostanu ludzi i zwierząt oraz ponosi za nie odpowiedzialność, w tym za wydawane opinie, decyzje i wypowiedzi.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR02	Jest gotowy do uczestnictwa w środowisku naukowym i zawodowym związanym z behawiorystyką i psychologią zwierząt oraz do rozwijania swoich kompetencji.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR03	Jest gotowy do uwzględniania zróżnicowanych perspektyw, opinii i doświadczeń innych osób oraz do profesjonalnej współpracy w kontekście zawodowym i społecznym.	P6U_K	P6S_KR
	BPZ_KR04	Jest gotowy do postępowania zgodnie z zasadami etycznymi, zawodowymi i prawnymi w działalności związanej ze szkoleniem zwierząt, działaniami terapeutycznymi oraz inicjatywami na rzecz poprawy dobrostanu zwierząt.	P6U_K	P6S_KR

Objaśnienia oznaczeń:

BPZ	- kierunek studiów: „Behawiorystyka i psychologia zwierząt”
WG	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „zakres i głębia”
WK	- kategoria efektów uczenia się: „wiedza” – „kontekst”
UK	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „komunikowanie się”
UO	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „organizacja pracy”
UU	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „uczenie się”
UW	- kategoria efektów uczenia się: „umiejętności” – „wykorzystanie wiedzy”
KK	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „krytyczne podejście”
KO	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „odpowiedzialność”
KR	- kategoria efektów uczenia się: „kompetencje społeczne” – „rola zawodowa”
01 i kolejne	- numery efektów uczenia się

1.4 Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów oraz liczby punktów ECTS

1. KSZTAŁCENIE OGÓLNE		
Kierunkowe efekty uczenia się	BHP <i>Occupational Health and Safety</i>	ECTS: 0
Zajęciom tym nie przypisuje się efektów uczenia się (0 pkt. ECTS).	Definicja i istota bezpieczeństwa i higieny pracy. Podstawowe akty prawne z zakresu BHP (Kodeks Pracy, Rozporządzenie w sprawie BHP na uczelniach, Ustawa o Ochronie Przeciwpożarowej, Rozporządzenie w sprawie ogólnych przepisów BHP, Rozporządzenie w sprawie szkolenia z zakresu BHP, Rozporządzenie w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie). Instytucje pełniące nadzór nad przestrzeganiem przepisów BHP. Obowiązki i uprawnienia Rektora w zakresie przestrzegania zasad BHP na uczelni. Ogólne zasady BHP obowiązujące na terenie uczelni. Ogólne zasady dotyczące budynków, pomieszczeń, maszyn i urządzeń oraz wymagania, jakie powinny spełniać. Zasady wyposażenia budynków/pomieszczeń w sprzęt gaśniczy, apteczki. Zasady poruszania się w ciągach komunikacyjnych. Definicja czynników szkodliwych oraz działania optymalizujące działania czynników. Zagrożenia wypadkowe, rodzaje wypadków. Przyczyny wypadków. Podstawowe zasady ochrony przeciwpożarowej. Akty prawne w zakresie PPOŻ. Zapobieganie zagrożeniom pożarowym. Zasady postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia pożaru. Zasady posługiwania się sprzętem gaśniczym. Rodzaje gaśnic. Procedury ewakuacyjne. Stosowane znaki ewakuacji. Znaki bezpieczeństwa stosowane w ochronie przeciwpożarowej. Postępowanie w razie wypadku. Przepisy regulujące obowiązek udzielenia pierwszej pomocy poszkodowanemu. Podstawowe zabiegi resuscytacyjne. Pozycja boczna ustalona. Opatrywanie zranień, złamań, zwichnięć, oparzeń. Postępowanie w przypadku porażenia prądem elektrycznym. Postępowanie w przypadku zatruc.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pedagogika ogólna <i>General Pedagogy</i>	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Pedagogika ogólna jako nauka społeczna i humanistyczna. Związek pedagogiki z innymi naukami. Przydatność wiedzy z zakresu pedagogiki ogólnej w zawodzie behawiorysty i psychologa zwierząt oraz animaloterapeuty. Podstawowe pojęcia pedagogiki (m. in. wychowania, kształcenia, edukacji i samowychowania). Opis głównych dyscyplin pedagogicznych i przedmiot ich badań. Historia wychowania i myśli pedagogicznej, wychowanie i oświata w różnych okresach rozwoju cywilizacji, kształtowanie się myśli pedagogicznej na przestrzeni dziejów i kultur: społeczeństwa pierwotne, cywilizacje starożytnego Wschodu, starożytny Egipt, średniowiecze, renesans, oświecenie, XIX i XX wiek. Kondycja i wyzwania współczesnej pedagogiki. Etymologia pojęcia „wychowanie” i systematyzowanie wiedzy o wychowaniu. Etapy rozwoju i wychowania człowieka na wszystkich etapach jego życia, w tym m. in. specyfika pracy z dziećmi i z osobami dorosłymi. Antropologiczny obraz wychowania: hominizacja, inkulturacja, socjalizacja, edukacja, personalizacja. Teleologia wychowania. Aksjonormatywny status wychowania. Zasady wychowania. Wychowanie jako działanie, efekt jedności działania – doznawania, spotkanie, pielęgnacja, piecza, pomoc (wspieranie, wspomaganie, terapia) Wychowanie w ujęciu systemowym. Wychowanie jako proces. Wychowanie jako samorealizacja, samowychowanie. Wychowanie jako formacja duchowa. Wychowanie jako ideologizacja i indoktrynacja. Granice wychowania i pseudowychowanie. Metody wychowawcze i ich skuteczność, problematyka, umiejętności i trudności wychowawcze. Błędy wychowawcze, granice i mierniki oddziaływań wychowawczych. Podstawowe zagadnienia teorii edukacji (współczesne wychowanie, nowoczesna dydaktyka). Budowanie teorii pedagogicznych. Współczesne prądy i kierunki pedagogiczne: pedagogika pozytywistyczna, pedagogika kultury, pedagogika personalistyczna, pedagogika egzystencjalna, pedagogika religii, pedagogika Nowego Wychowania, pedagogika waldorfska, pedagogika pragmatyzmu, pedagogika Marii Montessori, pedagogika Janusza Korczaka, pedagogika Petera Petersena, pedagogika Celestyna Freineta, pedagogika krytyczna, pedagogika antyautorytarna, pedagogika emancypacyjna, pedagogika międzykulturowa, pedagogika ekologiczna, pedagogika negatywna, pedagogika postmodernizmu. Integralny obraz wychowania: teoria i praktyka edukacji integralnej. Zajęcia ze zwierzętami jako ważny czynnik wychowawczy dzieci i dorosłych. Zajęcia ze zwierzętami (m. in. uprawianie dyscyplin sportowych związanych ze zwierzętami, animaloterapia, wolontariat w placówkach zajmujących się zwierzętami) jako ważna część środowiska pozaszkolnego: wartość wychowawcza i edukacyjna, współpraca wychowawcza z rodziną dziecka, współpraca edukacyjna i wychowawcza z placówkami oświatowymi, specyfika pracy	

	pedagogicznej, stosowane metody pedagogiczne, możliwe problemy i sposoby ich rozwiązywania oraz ich profilaktyka. Edukacyjne i wychowawcze aspekty pracy behawiorysty i psychologa zwierząt: szkolenie kadry pracującej ze zwierzętami (m. in. służbowymi), praca z opiekunem zwierzęcia poddanego terapii behawioralnej, praca z pacjentem poddanym animaloterapii (specyfika pracy pedagogicznej, stosowane metody pedagogiczne, możliwe problemy i sposoby ich rozwiązywania oraz ich profilaktyka). Tworzenie klimatu wychowawczego w grupie zajęciowej: szkoleniowej i animaloterapeutycznej. Animowanie zajęć z udziałem zwierząt dla dzieci i osób dorosłych. Możliwości doskonalenia pedagogicznego szkoleniowców zwierząt, behawiorystów i psychologów zwierząt oraz animaloterapeutów.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Umiejętności akademickie <i>Academic Skills</i>	ECTS: 1
BPZ_WG05 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR02	System edukacji w Polsce, funkcjonowanie uczelni wyższych w Polsce. Charakterystyka uczelni, struktura i pracownicy. Omówienie statutu uczelni oraz regulaminu studiów. Sposoby pozyskiwania informacji oraz komunikowania się na uczelni (w tym sporządzanie podstawowych pism, e-maili), zachowanie się na uczelni. Przygotowanie referatu, prezentacji, projektu, kazusu, eseju, pracy projektowej lub dyplomowej, w tym wyjaśnienie różnicy pomiędzy cytowaniem a bezprawnym wykorzystaniem cudzego tekstu. Dbalność o prawa autorskie i prawa pokrewne.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do filozofii <i>Foundations of Philosophy</i>	ECTS: 5
BPZ_WG01 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KR03	Filozofia jako refleksja i wiedza o świecie. Struktura filozofii. Metoda filozofii. Cele filozofii. Gatunki wiedzy ludzkiej. Filozofia a nauka. Spory o naturę rzeczywistości. Wybrane systemy ontologiczno-metafizyczne. Spór o źródła poznania. Spór o metodę poznania. Spór o przedmiot (granice) poznania. Wybrane koncepcje prawdy.. Problem absolutności i względności prawdy. Antropologia filozoficzna. Podstawowe nurty współczesnej filozofii. Fundamentalne pytania filozofii wartości. Kierunki i szkoły w etyce. Etyka opisowa i etyka normatywna. Zagadnienia sensu i celu życia.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy komunikacji społecznej <i>Foundations of Social Communication</i>	ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO02 BPZ_KR03	Czym jest komunikacja społeczna - teorie i podejścia w nauce o komunikacji. Komunikacja międzykulturowa - wpływ kultury na spostrzeganie rzeczywistości społecznej i sposoby komunikowania się. Komunikacja niewerbalna. Rodzaje i sposoby obrony przed wpływem społecznym. Metody manipulacji w komunikacji społecznej. Komunikacja w kryzysie i zachowania pomocowe. Reklama i komunikacja marketingowa. Wiedza o świecie społecznym i jej związek z komunikacją. Praktyczne zastosowania wiedzy o komunikacji: prowadzenie mediów społecznościowych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zajęcia sportowo-rekreacyjne <i>Sports and Recreation</i>	ECTS: 0
Zajęciom tym nie przypisuje się efektów uczenia się (0 pkt. ECTS).	Zasady bezpiecznego uczestnictwa w zajęciach sportowo-rekreacyjnych. Trening zdrowotny. Formy aktywności ruchowej przy muzyce - aerobik, TBC, joga. Ćwiczenia kształtujące sylwetkę z wykorzystaniem sprzętu fitness. Zespołowe gry sportowe - piłka nożna. Zajęcia aerobowe. Rodzaje zajęć aerobowych. Trening aerobowy i jego funkcje. Nauka i demonstracja techniki ćwiczeń. Zespołowe gry sportowe - piłka siatkowa. Tenis stołowy - nauka i doskonalenie wykonania podstawowych elementów technicznych. Elementy tańca towarzyskiego. Samba, cha-cha, rumba, salsa, jive, disco samba, rock'n'roll, walc angielski, tango, walc wiedeński, slow fox i quickstep. Zajęcia korekcyjno- kompensacyjne wsparte ćwiczeniami relaksacyjnymi. Zespołowe gry sportowe – koszykówka. Zespołowe gry sportowe - piłka ręczna. Badminton - nauka i doskonalenie podstawowych elementów technicznych. Futsal - nauka i doskonalenie techniki gry. Kształtowanie sprawności ruchowej oraz umiejętności technicznych przez gry i ćwiczenia ogólnorozwojowe.	

Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – Język angielski <i>Foreign Language – English</i>	ECTS: 9
BPZ_UK01 BPZ_UK03 BPZ_UO02 BPZ_KR02	Liczba godzin poświęcona poszczególnym sprawnościom, umiejętnościom i podsystemom języka angielskiego będzie uzależniona od indywidualnych potrzeb grupy. Ogólny zakres leksykalny. Tematyka tekstów oraz zadań językowych w ramach nauki ogólnego języka obcego: Dane osobowe. Dom, mieszkanie, otoczenie. Życie codzienne, czas wolny, rozrywka. Podróżowanie i turystyka. Stosunki międzyludzkie. Zdrowie i higiena. Edukacja. Praca. Kultura. Sport. Nauka i technika. Świat przyrody. Zakupy i usługi. Żywnienie. Państwo i społeczeństwo. Język. Funkcje językowe. Rozwijanie różnych funkcji językowych, a w szczególności: opisywanie; opowiadanie; wyrażanie opinii; pytanie o informacje, udzielanie informacji; rozwiązywanie nieporozumień (wyjaśnianie); udzielanie rad, ostrzeżeń; telefonowanie; przeproszanie; wydawanie poleceń; wyrażanie próśb; instruowanie; zwroty grzecznościowe. Zagadnienia gramatyczne. Zagadnienia gramatyczne typowe dla poziomu B2. Sprawności językowe. Rozwijanie czterech podstawowych sprawności językowych w sposób częściowo zintegrowany: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Język obcy – Język niemiecki <i>Foreign Language – German</i>	ECTS: 9
BPZ_UK01 BPZ_UK03 BPZ_UO02 BPZ_KR02	Liczba godzin poświęcona poszczególnym sprawnościom, umiejętnościom i podsystemom języka niemieckiego będzie uzależniona od indywidualnych potrzeb grupy. Ogólny zakres leksykalny. Tematyka tekstów oraz zadań językowych w ramach nauki ogólnego języka obcego: Dane osobowe. Dom, mieszkanie, otoczenie. Życie codzienne, czas wolny, rozrywka. Podróżowanie i turystyka. Stosunki międzyludzkie. Zdrowie i higiena. Edukacja. Praca. Kultura. Sport. Nauka i technika. Świat przyrody. Zakupy i usługi. Żywnienie. Państwo i społeczeństwo. Język. Funkcje językowe. Rozwijanie różnych funkcji językowych, a w szczególności: opisywanie; opowiadanie; wyrażanie opinii; pytanie o informacje, udzielanie informacji; rozwiązywanie nieporozumień (wyjaśnianie); udzielanie rad, ostrzeżeń; telefonowanie; przeproszanie; wydawanie poleceń; wyrażanie próśb; instruowanie; zwroty grzecznościowe. Zagadnienia gramatyczne. Zagadnienia gramatyczne typowe dla poziomu B2. Sprawności językowe. Rozwijanie czterech podstawowych sprawności językowych w sposób częściowo zintegrowany: słuchanie, mówienie, czytanie, pisanie.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodologia badań naukowych <i>Methodology of Scientific Research</i>	ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR02	Nauki społeczne oraz metody i techniki badań społecznych. Cele badań społecznych. Umiejętność pracy zespołowej. Struktura procesu badawczego, w tym wstępne sformułowanie problemu, operacjonalizacja problematyki badawczej, przygotowanie narzędzi badawczych, pilotaż badań oraz dobór próby do badań. Formułowanie tez, hipotez, twierdzeń. Narzędzia badań społecznych – kwestionariusz ankiety, kwestionariusz wywiadu, badania eksperymentalne, badania jakościowe, badania ilościowe itp. Realizacja badań. Weryfikacja zgromadzonego materiału empirycznego, grupowanie i analiza. Wykorzystanie narzędzi informatycznych do obróbki danych. Formułowanie wniosków z przeprowadzonych badań. Etyka w badaniach społecznych.	
2. KSZTAŁCENIE KIERUNKOWE		
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do psychologii <i>Introduction to Psychology</i>	ECTS: 5
BPZ_WG01 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR02	Wprowadzenie do nauki psychologii (główne szkoły i kierunki oraz ich porównanie). Psychologia jako dyscyplina naukowa - jej przedmiot, metody i cele. Etapy rozwoju psychicznego człowieka. Procesy spostrzegania. Procesy uwagi. Proces uczenia się i zapamiętywania. Myślenie i inteligencja. Emocje i motywacja. Język i komunikowanie się. Różnice indywidualne, temperament i osobowość. Jednostka wobec społeczności. Zaburzenia zachowania. Psychologia jako dziedzina praktyki - praktyczne zastosowania psychologii w różnych obszarach życia. Procesy poznawcze: wrażenia, percepcja, uwaga. Procesy poznawcze: pamięć, myślenie, uczenie. Emocje: typologie, funkcje, znaczenie dla życia człowieka. Motywacja: rodzaje, funkcje, znaczenie dla życia człowieka. Osobowość - teoria Wielkiej Piątki, pomiar osobowości oraz znaczenie w wyjaśnianiu zachowań człowieka. Mechanizmy wpływu społecznego: przykłady eksperymentów społecznych i możliwych zastosowań wyników tych	

	eksperymentów. Społeczne mechanizmy agresji, stereotypizacji, wykluczenia społecznego i sposoby przeciwdziałania im. Etyczne aspekty psychologii.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Genetyka <i>Genetics</i>	ECTS: 4
BPZ_WG01 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO02	Podstawowe pojęcia genetyki. Struktura i funkcje genów i chromosomów. Zmienność genetyczna. Przyczyny i sposoby wykrywania. Mechanizmy dziedziczenia: dziedziczenie autosomalne dominujące i recesywne. Dziedziczenie związane z płcią i inne modele dziedziczenia. Chromosomalne podstawy chorób człowieka. Podstawy genetyki zwierząt: dziedziczenie cech użytkowych i behawioralnych, znaczenie genetyki w kształtowaniu cech zwierząt. Dziedziczenie wieloczynnikowe i uwarunkowanie nim choroby. Dobór naturalny i sztuczny. Genetyczne podłoże chorób. Interakcje genotyp-środowisko. Identyfikacja i mapowanie genów. Badania genetyczne i aspekty etyczne. Perspektywy rozwoju praktycznych zastosowań genetyki.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zoologia <i>Zoology</i>	ECTS: 3
BPZ_WG02 BPZ_WK01 BPZ_UW01 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR01	Rozwój zoologii na przestrzeni dziejów, dorobek zoologów. Biologia komórki zwierzęcej, różnice pomiędzy komórką zwierzęcą a komórką roślinną. Systematyka świata organizmów żywych i ogólna charakterystyka poszczególnych królestw: wirusy, prokarioty – sinice i bakterie, eukarioty (pierwotniaki, grzyby, rośliny – glony, mszaki, paprotniki, nagonasienne i okrytonasienne, zwierzęta). Systematyka i ogólna charakterystyka najważniejszych typów i gromad w obrębie królestwa zwierząt: gąbki, jamochłony, robaki obłe, robaki płaskie, pierścienice, stawonogi (pajęczaki, skorupiaki, owady), mięczaki (małże, ślimaki, głowonogi), szkarłupnie, strunowce (kręgowce). Przystosowania ewolucyjne do środowiska i trybu życia wraz z omówieniem znaczenia dla działalności człowieka wybranych gromad i rzędów w obrębie podtypu kręgowców: ryby chrzęstnoszkieletowe, ryby kostnoszkieletowe, płazy, gady, ptaki, ssaki. Przystosowania ewolucyjne do środowiska i trybu życia wraz z omówieniem znaczenia dla działalności człowieka wybranych gromad i rzędów stawonogów i mięczaków (pajęczaki, owady, głowonogi). Rola wybranych gatunków zwierząt w ekosystemach. Zjawisko pasożytnictwa i symbiozy w świecie zwierząt – omówienie zjawisk, przykłady, znaczenie dla życia i zdrowia zwierząt i ludzi. Udomowienie wybranych gatunków i zmiany ewolucyjne wynikające z przystosowania się do życia u boku człowieka.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Dobrostan zwierząt <i>Animal Welfare</i>	ECTS: 3
BPZ_WG03 BPZ_WK04 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO04 BPZ_KR05	Definicje dobrostanu w odniesieniu do zwierząt. Pięć wolności zwierząt. Wzajemny wpływ na siebie stanu zdrowia oraz dobrostanu zwierzęcia. Komfort i dobrostan fizyczny oraz psychiczny zwierzęcia. Wykorzystanie etogramu danego gatunku zwierząt do zaprojektowania dla niego optymalnych warunków utrzymania i użytkowania. Potrzeby gatunkowe psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków towarzyszących oraz sposoby ich zaspokojenia w kontekście zapewnienia tym zwierzętom dobrostanu. Czynniki podwyższające i obniżające poziom dobrostanu zwierząt. Stres i jego skutki fizyczne i psychiczne dla zdrowia i samopoczucia zwierzęcia. Konsekwencje niezapewnienia zwierzęciu dobrostanu. Korzyści z utrzymania dobrostanu zwierząt na wysokim poziomie. Normy prawne regulujące utrzymanie dobrostanu zwierząt w Polsce i Unii Europejskiej. Sposoby oceny poziomu dobrostanu zwierząt, wskaźniki dobrostanu zwierząt. Organy odpowiedzialne za nadzór nad dobrostanem zwierząt w Polsce: rodzaje, przykłady, zakres działalności, kompetencje i uprawnienia. Organizacje w Polsce i na świecie zajmujące się ochroną zwierząt i zapewnieniem im wysokiego stopnia dobrostanu. Zachowanie dobrostanu psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków towarzyszących w ich hodowli chowie i użytkowaniu.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Emocje i motywacja <i>Emotions & Motivation</i>	ECTS: 4
BPZ_WG06 BPZ_WK02 BPZ_UW08 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK02 BPZ_KO03	Różne podejścia do zrozumienia emocji. Funkcje emocji. Mechanizmy mózgowe a emocje. Emocje i myślenie. Komunikowanie emocji. Zmiany cielesne i emocje. Rozwój emocji w dzieciństwie. Emocje w relacjach społecznych. Emocje w ujęciu międzykulturowym. Inteligencja emocjonalna. Motywacja. Autoanaliza – znaczenie samoświadomości w osiąganiu dobrostanu i satysfakcji w życiu (także zawodowym) i zapobieganiu wypaleniu zawodowemu. Zastosowanie wiedzy o emocjach i motywacji w udzielaniu pomocy w kryzysie psychologicznym. Podstawy psychologii emocji (e-learning): operacjonalizacja, teorie emocji, emocje w kryzysie, fazy rozwoju emocji. Emocje i motywacja u dzieci (e-learning): rozwój emocji, zaburzenia emocjonalne w perspektywie rozwojowej, emocje a przemoc	

BPZ_KR01	wobec dzieci. Emocje osób dorosłych (e-learning): stres i radzenie sobie, inteligencja emocjonalna, zaburzenia neurorozwojowe, neuropsychologiczne i behawioralne a emocje. Psychologia motywacji (e-learning): motywacja w kontekstach indywidualnych, zawodowych, interpersonalnych i społecznych, pomiar motywacji. Terminologia zjawisk popędowo-emocjonalnych. Klasyfikacja popędów. Subiektywny i obiektywny aspekt emocji. Podział emocji na pozytywne i negatywne. Fizjologiczne i behawioralne przejawy emocji. Emocje nabyte. Biologiczne znaczenie emocji. Pojęcie instynktu. Instynkty otwarte i zamknięte. Fazy i etapy zachowania instynktowego. Neuroanatomiczne podłoże czynności popędowo-emocjonalnych. Nastrój: definicja pojęcia, pojęcia komfortu i dyskomfortu psychicznego. Stany motywacyjne jako wytłumaczenie zachowań zwierząt. Wartość zrozumienia motywacji zwierząt domowych. Stany motywacyjne i organizacja zachowania zwierząt: właściwości silnie motywowanych zachowań, efekty wewnętrznej i zewnętrznej stymulacji na stany motywacyjne. Konceptualizacja systemów motywacyjnych i badanie mechanizmów neurologicznych u zwierząt. Powiązanie koncepcji motywacji i emocji. Wartość zrozumienia motywacji dla zapewnienia zwierzętom dobrostanu poprzez promowanie pozytywnych emocji i unikanie emocji negatywnych. Motywacja i etologia stosowana: niezaspokojone motywacje i niski poziom dobrostanu zwierząt, zrozumienie chronicznych zmian zachowania, motywacyjne podstawy zachowań stereotypowych, anhedonia i niski poziom dobrostanu zwierząt. Znaczenie relacji człowiek-zwierzę dla dobrostanu zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Biologiczne podstawy zachowania <i>Biological Psychology</i>	ECTS: 4
BPZ_WG06 BPZ_WK03 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR01	Elementy strukturalne układu nerwowego. Czynność neuronu. Budowa układu nerwowego. Narząd wzroku. Właściwości optyczne i recepcyjne narządu wzroku. Percepcja wzrokowa. Zmysł słuchu. Percepcja czucia z mechanoreceptorów skóry. Zmysł powonienia. Zmysł smaku. Organizacja czynnościowa ośrodkowego układu nerwowego. Sen. Czucie bólu. Zdobywanie i unikanie. Układ limbiczny. Odruchy. Odruchy i napięcie mięśniowe. Korowe ośrodki ruchowe. Półkule mózgu. Droga ruchowa. Pamięć. Neuroprzekaźniki. Pęcherzyki synaptyczne. Przekąźnictwo aminokwasami. Przekąźnictwo cholinergiczne. Przekąźnictwo dopaminergiczne. Przekąźnictwo serotoninericzne. Przekąźnictwo noradrenergiczne. Przekąźnictwo peptydergiczne. Czynność gruczołów wewnątrzwydzielniczych. Rytmika czynności fizjologicznych: rodzaje rytmów biologicznych, podstawowe pojęcia i terminologia, synchronizacja rytmów rozrodczych u zwierząt (m. in. u koni - samiec sezonowo poliestralnych), regulacja sezonowej wymiany sierści, neurofizjologiczny mechanizm sterowania rytmem okołodobowym (rytmika czuwania i snu u różnych gatunków zwierząt, fazy snu i ich przebieg u różnych gatunków zwierząt). Neuroanatomiczne podłoże czynności popędowo-emocjonalnych. Pobieranie pokarmu: optymalne żerowanie, adaptacja zwierząt do różnych warunków zdobywania pokarmu. Głód i sytość. Rytmika pobierania pokarmu. Rola sygnałów z przewodu pokarmowego. Walki w świecie zwierząt: agresja a zachowania agonistyczne, obrona terytorium. Ochrona przed niebezpieczeństwem: ochrona bierna, zachowanie w przypadku ryzyka spotkania z napastnikiem, ochrona czynna, ucieczka, samoobrona. Neurofizjologiczny mechanizm agresji i czynności obronnych: pobudzanie i hamowanie agresji, wyzwlanie i hamowanie czynności obronnych. Agresywność a hormony. Synchronizacja czynności rozrodczych. Systemy kojarzeń. Wybór partnera seksualnego. Rola hormonów w regulacji popędu płciowego u zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Procesy poznawcze <i>Cognitive processes</i>	ECTS: 4
BPZ_WG02 BPZ_WK01 BPZ_UW02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO02 BPZ_KR02	Wprowadzenie do psychologii poznawczej. Przedmiot zainteresowań psychologii poznawczej, podstawowe założenia i paradygmat. Definicja i przetwarzanie informacji. Mózgowe podłoże procesów poznawczych. Reprezentacje umysłowe i pojęcia. Percepcja. Uwaga, funkcje wykonawcze. Kontrola poznawcza. Pamięć. Problemy z zakresu rozumowania i myślenia. Podejmowanie decyzji i wydawanie sądów. Rozwiązywanie problemów. Wybrane zagadnienia z zakresu psycholingwistyki. Mechanizmy i rodzaje uczenia się u zwierząt: uczenie się percepcyjne uczenie się asocjacyjne, habituacja, powstawanie odruchów warunkowych i bezwarunkowych, warunkowanie klasyczne i instrumentalne, kontrwarunkowanie. Pamięć i przykłady jej funkcjonowania u różnych gatunków zwierząt: pamięć sensoryczna i pamięć krótkotrwała, pamięć operacyjna, pamięć długotrwała, ślad pamięciowy. Temperament – czym jest i co określa, biotonus, z czego wynikają różnice w zachowaniu zwierząt. Charakter – czym jest i jak się kształtuje. Ostateczna regulacja zachowań. Osobowość: czym jest i jak się kształtuje, inwentarz osobowości NEO-FFI Paula Costy i Roberta Mc Crae Wielka Piątka Big Five - pięć czynników, tzw. wymiarów osobowości i ich adaptacja do określania osobowości zwierząt, syndrom behawioralny, sposoby badania osobowości u zwierząt, cechy (wymiar) o największym znaczeniu charakteryzujące osobowość zwierzęcia, testy osobowości u zwierząt i ich zastosowanie/przydatność na przykładzie psów i koni. Wpływ udomowienia na procesy poznawcze psów. Podstawowe różnice w zachowaniu psa i wilka. Rozwój cech poznawczych psa - zmiany w ontogenezie, sposoby badania zdolności poznawczych psów, przydatność wyników badań nad procesami poznawczymi psów, sposoby rozwoju zdolności poznawczych u zwierząt. Zaburzenia	

	<p>poznawcze u starszych zwierząt: objawy, diagnostyka, postępowanie ze zwierzętami dotkniętymi demencją, przeciwdziałanie rozwojowi zaburzeń poznawczych u starszych zwierząt. Teoria umysłu: znaczenie terminu, dlaczego warto badać teorię umysłu u zwierząt, sposoby badania teorii umysłu u zwierząt. Pozostałe „okna” przez które można próbować badać umysł zwierząt (istota, sposób badania, aktualny stan wiedzy): komunikacja społeczna i posługiwanie się językiem, wytwarzanie i używanie narzędzi, mentalne podróże w czasie, kompetencje numeryczne, świadomość i samoświadomość. Charakterystyka zdolności poznawczych psa, kota i świni.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Etologia <i>Ethology</i>	ECTS: 4
BPZ_WG02 BPZ_WK03 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR01	<p>Pojęcie etologii i jej początki, przedmiot badań etologicznych. Etologia jako nauka obiektywistyczna. Różne podejścia do studiów nad zachowaniem się zwierząt. Opis zachowań jako ważny cel etologii. Badania nad zachowaniem zwierząt i ich zastosowanie. Metody badań etologicznych, metody pomiaru i analizy zachowań. Konstruowanie etogramu. Badania nad złożonymi zachowaniami się zwierząt i stanowiska w badaniach nad złożonymi zachowaniami zwierząt. Relacja osobnik-jego środowisko. Etologiczna teoria uwarunkowań przyczynowych zachowania. teoria instynktu K. Lorenza i N. Tinbergena, 1976 r. Rozwój osobniczy zwierzęcia i czynniki zachowania działające w trakcie ontogenezy. Plastyczność i elastyczność behawioralna. Osiągnięcia etologów. Pojęcie zachowania. Formy zachowania. Akty ruchowe. Cele przejawiania zachowań. Genetyczne i środowiskowe wpływy na zachowanie zwierząt. Ewolucja zachowania. Funkcja zachowań. Udomowienie i jego behawioralne skutki. Związki stresu i zachowania się zwierząt. Adaptacyjne granice zachowań. Potrzeby behawioralne i etogram. Zachowania socjalne i reprodukcyjne. Socjalizacja i imprinting. Zachowania związane z zabawą, zabawa jako podstawowy czynnik dobrostanu kształtujący prawidłowe zachowania psychosomatyczne i socjalne zwierząt. Etogram konia, psa, kota i świni: pochodzenie i udomowienie, porządek dnia, zachowania społeczne i komunikacja, zachowania rozrodcze, związek między kłaczą a źrebkiem, zachowania pokarmowe, zachowania podczas picia, zachowania związane z odpoczynkiem, zachowania ruchowe, zachowania wydalnicze i znakowanie terytorium, zachowania komfortowe, zachowania zabawowe, ciekawość i zachowania eksploracyjne. Wybrane elementy etogramu bydła, małych przeżuwaczy i ptactwa domowego oraz anomalie behawioralne związane z warunkami chowu i hodowli.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Anatomia i fizjologia zwierząt <i>Anatomy & Physiology of Animals</i>	ECTS: 4
BPZ_WG13 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UU01 BPZ_UU03 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR05	<p>Zastosowanie wiedzy z zakresu anatomii i fizjologii w pracy behawiorysty-psychologa zwierząt. Cytologia: morfologia i fizjologia komórki zwierzęcej, potencjał błonowy komórki. Anatomia i fizjologia tkanek i narządów: ogólne dane o tkankach, narządach i błonach tkankowych, tkanka nabłonkowa, tkanka łączna i podporowa, tkanka mięśniowa i fizjologia wysiłku fizycznego, krew, serce i układ krążenia, układ limfatyczny, narządy oddechowe i układ oddechowy, wymiana gazowa i transport gazów oddechowych, narządy układu pokarmowego i fizjologia procesów trawienia, narządy układu moczowego i fizjologia procesów wydalania, narządy płciowe i fizjologia procesów rozrodczych, skóra i jej wytwory, układ nerwowy, analiza funkcjonalna różnych obszarów mózgu, fizjologia przewodzenia impulsów nerwowych, procesy pobudzania i hamowania, neuroprzebieżniki i ich rola w organizmie, narządy zmysłów, fizjologia i rola bólu, układ wydzielania wewnętrznego, hormony i rola poszczególnych hormonów w organizmie, pojęcie i znaczenie homeostazy, wpływ hormonów na zachowanie się zwierzęcia, mechanizmy obrony organizmu przed zakażeniem.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa I-III – obserwacyjno-uczestnicząca <i>Internship I-III - observational-participant</i>	ECTS: 12
BPZ_WG12 BPZ_WK03 BPZ_WK04 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO01 BPZ_KR04	<p>Praktyka zawodowa I, II, III - obserwacyjno-uczestnicząca</p> <p>Praktyczna wiedza z zakresu prowadzenia działalności związanej z hodowlą i/lub chowem i/lub użytkowaniem i/lub terapią zwierząt i/lub animaloterapią. Obserwacja zachowań typowych dla danego gatunku zwierząt i rozpoznawanie zachowań odbiegających od normy. Obserwacja wpływu określonej formy chowu/hodowli/użytkowania/postępowania ze zwierzęciem na jego zachowanie. Ocena poziomu dobrostanu zwierzęcia, w tym możliwości realizowania przez niego potrzeb gatunkowych. Funkcjonowanie w zespole zajmującym się hodowlą i/lub chowem i/lub użytkowaniem i/lub szkoleniem i/lub terapią zwierząt i/lub animaloterapią: poznanie zasad BHP, dobrych praktyk oraz etyki i kultury danej grupy zawodowej, doskonalenie zdolności interpersonalnych niezbędnych do efektywnej współpracy z innymi członkami zespołu, nauka i doskonalenie praktycznych umiejętności z zakresu danej dziedziny. Świadomość granic własnych kompetencji zawodowych.</p>	

Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy zdrowotno-behawioralne zwierząt <i>Animal health and behavioral problems</i>	ECTS: 4
BPZ_WG08 BPZ_WG13 BPZ_WK04 BPZ_UW10 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KR05	Pojęcie choroby, choroba jako naruszenie homeostazy organizmu, fizjologiczne mechanizmy utrzymania homeostazy. Stan zapalny: rola w organizmie, objawy i skutki behawioralne. Ból i stres: mechanizm procesów zachodzących w organizmie i ich wpływ na zdrowie zwierzęcia i jego zachowanie. Wpływ udomowienia na występowanie schorzeń u zwierząt: warunki utrzymania, użytkowanie. Choroby cywilizacyjne zwierząt. Stan zdrowia zwierzęcia a jego dobrostan. Wpływ somatycznych zaburzeń zdrowia na stan psychiczny zwierzęcia. Choroby o podłożu psychogennym. Wybrane schorzenia psów, kotów, koni, gryzoni, królików, świń, przeżuwaczy i ptaków i ich wpływ na zachowanie zwierzęcia: serce i układ krążenia, układ oddechowy, układ pokarmowy i choroby o podłożu żywieniowym, układ moczowy, układ rozrodczy, skóra i jej wytwory, układ nerwowy, układ endokrzynny. Choroby zakaźne oraz choroby pasożytnicze zwierząt – rozpoznawanie objawów i profilaktyka ze szczególnym uwzględnieniem miejsc przebywania większej liczby zwierząt. Zoonozy: wybrane choroby, ich objawowość w przypadku podejrzenia, profilaktyka zoonoz u osób zawodowo pracujących ze zwierzętami. Profilaktyka weterynaryjna: szczepienia, profilaktyka przeciwpasożytnicza, żywieniowa i dotycząca warunków utrzymania. Możliwości i ograniczenia współczesnej medycyny weterynaryjnej w zakresie rozpoznawania i terapii problemów zdrowotno-behawioralnych u zwierząt. Współpraca behawiorysty-psychologa zwierząt z lekarzem weterynarii i zoofizjoterapeutą.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne psów <i>Behavioural Problems of Dogs</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	Podstawowe wymagania i potrzeby behawioralne psów. Zachowanie niepożądane a zaburzenie zachowania u psów: definicje, różnice, przykłady. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u psów. Wpływ chorób somatycznych na występowanie u psów zaburzeń zachowania, przykłady chorób somatycznych przebiegających z objawami behawioralnymi. Wprowadzenie do zaburzeń behawioralnych psów: rozwój, pobieranie pokarmu, zachowania związane z picciem, zachowania łowieckie, agresja, oddawanie moczu i kału, zachowania związane z pielęgnacją ciała, komunikacja, eksploracja, nastrój, zdolności poznawcze, emocje, objawy neurovegetatywne, więzi społeczne i hierarchia, system społeczno-środowiskowy. Diagnostyka problemów behawioralnych psów: identyfikacja objawów, diagnoza różnicowa chorób somatycznych, ilościowy i jakościowy opis objawów, kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych psów. Test charakteru psa. Lęk, strach, fobia: behawioralne oznaki strachu, ogólne zmiany behawioralne u zwierząt narażonych na przewlekły stres, zaburzenie lękowe, problemy związane z rozłąką. Agresja: ocena zagrożenia, rodzaje agresji, przewidywalność agresji, agresja wobec ludzi, agresja wobec innych psów, agresja wobec innych gatunków zwierząt. Zachowania destrukcyjne. Wokalizacja. Nadaktywność. Brudzenie w domu moczem i kałem. Znakowanie tereny. Depresja. Zachowania repetytywne i stereotypowe. Zaburzenia zachowania u starych psów: objawy zaburzeń poznawczych, starzenia się mózgu, zespół zaburzeń poznawczych. Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych psów. Profilaktyka problemów behawioralnych psów.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty utrzymania i żywienia zwierząt <i>Psychological aspects of animal maintenance and feeding</i>	ECTS: 5
BPZ_WG04 BPZ_WK03 BPZ_UW05 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KO04 BPZ_KR05	Definicje chowu i hodowli zwierząt oraz powiązanych z nimi pojęć. Gatunki zwierząt hodowanych i chowanych w Polsce. Wybór zwierząt przeznaczonych do rozrodu ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich cechy psychiczne. Związki zrzeszające hodowców poszczególnych gatunków zwierząt. Współczesne rasy psów spotykanych w Polsce ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich cechy psychiczne. Charakterystyka (legalnych i nielegalnych) systemów utrzymania psów i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt: domowy, łańcuchowy, kojcowy. Charakterystyka sposobów użytkowania psów w Polsce i na świecie i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt: do towarzystwa, sportowe, terapeutyczne, pasterskie, służbowe, obronne, stróżujące, rozrywkowe. Regulacje prawne dotyczące hodowli psów rasowych. Problem nielegalnych hodowli psów i ich behawioralne skutki dla zwierząt. Rasy kotów współcześnie spotykanych w Polsce ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich cechy psychiczne. Koty wychodzące a niewychodzące: porównanie obu sposobów chowu ze zwróceniem szczególnej uwagi na możliwości zaspokojenia potrzeb behawioralnych kotów, wady i zalety każdego ze sposobów chowu. Stworzenie kotom niewychodzącym optymalnych warunków utrzymania pozwalających na zaspokojenie ich potrzeb behawioralnych. Rodzaje koniowatych, rasy i typy koni utrzymywanych w Polsce ze zwróceniem szczególnej uwagi na ich cechy psychiczne. Charakterystyka systemów utrzymania koniowatych i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt: rezerwatowy, wolnowbiegowy, boksowy,	

	<p>stanowiskowy, mieszany. Charakterystyka współczesnych sposobów użytkowania koniowatych i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt: wierzchowe, zaprzęgowe, juczne, terapeutyczne, sportowe, rekreacyjne, rozrywkowe. Charakterystyka systemów utrzymania i sposobów użytkowania wybranych zwierząt gospodarskich i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt. Potencjał wybranych zwierząt gospodarskich jako zwierząt towarzyszących. Charakterystyka systemów utrzymania i wykorzystywania udomowionych gryzoni i zajęczaków, udomowionych ptaków (w tym ptaków egzotycznych), płazów, gadów i ryb oraz zwierząt nieudomowionych i ich wpływ na stan psychiczny i zachowanie zwierząt. Nielegalne praktyki w chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt, ich konsekwencje behawioralne dla zwierząt i sposoby przeciwdziałania im. Ogrody zoologiczne – cele działalności, organizacja pracy, optymalne warunki dla zwierząt, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Sklepy zoologiczne – organizacja pracy, optymalne warunki dla zwierząt, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt. Problem bezdomności zwierząt i sposoby jego rozwiązywania. Schroniska dla bezdomnych zwierząt – cele działalności, optymalne warunki dla zwierząt, organizacja pracy, bezpieczeństwo ludzi i zwierząt, organizacja i przeprowadzanie procesu adopcyjnego. Rola behawiorysty i psychologa zwierząt w chowie, hodowli i użytkowaniu zwierząt. Składniki odżywcze, ich rola w organizmie zwierzęcia, źródła pokarmowe, trawienie, wchłanianie, metabolizm, skutki niedoboru i nadmiaru: węglowodany, tłuszcze, białko, witaminy, minerały, woda. Prebiotyki, probiotyki i postbiotyki w żywieniu zwierząt. Substancje antyżywniowe obecne w paszy i karmie. Suplementy diety: rodzaje, wskazania i przeciwwskazania, wpływ suplementów diety na zachowanie zwierzęcia. Zapotrzebowanie pokarmowe wybranych gatunków zwierząt. Żywnienie na różnych etapach życia zwierzęcia. Karmy i pasze: rodzaje, skład, strawność, technologia wytwarzania, wskazania i przeciwwskazania do stosowania, ocena jakości, możliwości zaspokojenia potrzeb behawioralnych zwierzęcia. Diety stosowane u zwierząt: rodzaje, przykłady, wskazania, przeciwwskazania, możliwości zaspokojenia potrzeb behawioralnych zwierzęcia. Żywnienie zwierząt chorych ze zwróceniem szczególnej uwagi na zaspokojenie ich potrzeb behawioralnych. Systemy zadawania karmy i paszy u różnych gatunków zwierząt a stopień zaspokojenia ich pokarmowych potrzeb behawioralnych. Psychologiczne aspekty żywienia różnych gatunków zwierząt. Ocena masy ciała u różnych gatunków zwierząt (m. in. BCS, CNS u koni). Nadwaga i otyłość u zwierząt: przyczyny, skutki, zasady postępowania dietetycznego, zapobieganie. Zastosowanie ziół w żywieniu zwierząt.</p>
Kierunkowe efekty uczenia się	<p>Etyka kontaktów ze zwierzętami i postawy ludzi wobec zwierząt <i>Ethics of contact with animals and human attitudes towards animals</i></p> <p style="text-align: right;">ECTS: 3</p>
<p>BPZ_WG03 BPZ_WK05 BPZ_UW06 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK05 BPZ_KO01 BPZ_KR01</p>	<p>Etyczne aspekty dobrostanu zwierząt. Stosunek człowieka wobec zwierząt w starożytności na przykładzie myśli m. in.: Arystotelesa, Platona, Porfiriusza z Tyru. Zwierzęta w religiach świata. Status moralny zwierząt w myśli chrześcijańskiej, stanowiska m. in. św. Augustyna, św. Tomasza z Akwinu i papieża Jana Pawła II. Braterstwo ludzi i zwierząt według św. Franciszka z Asyżu. Myśl Kartezjusza i jego mechanistyczne postrzeganie świata zwierzęcego, konsekwencje, wiwisekcje. Myśl J. J. Rousseau i przyznanie zwierzętom ograniczonego statusu moralnego, prawo naturalne i jego zastosowanie wobec zwierząt. Myśl I. Kanta i jego wyłączna podmiotowość moralna człowieka a stosunek do zwierząt. Myśl M. de Montaigne i jego wezwanie do okazywania dobroci zwierzętom. Myśl J. Bentham i jego stanowisko propagujące przypisanie zwierzętom statusu moralnego. Teoria K. Darwina i przewrót darwinowski: nowoczesne rozumienie przyrody, wpływ na etykę podejścia człowieka do zwierząt. Stosunek do zwierząt w stanowiskach współczesnych myślicieli, m. in.: A. Schweitzer i jego etyka „szacunku dla życia”, P. Singer i jego filozoficzne uzasadnienie postulatu szacunku dla interesów zwierząt, T. Regan i jego teza o posiadaniu przez zwierzęta własnych, podmiotowych uprawnień moralnych, K. Szymborski i stanowisko dotyczące inteligencji zwierząt, J. Białocerkiewicz i potrzeba uznania praw zwierząt, J. Reichel i jego potrzeba stworzenia nowej etyki, która rozszerzałaby zbiór bytów posiadających przedmiotowe prawa moralne także na byty pozaludzkie gwarantując możliwość rozpoczęcia rozważań dotyczących obowiązków moralnych człowieka wobec zwierząt i całego systemu życia na Ziemi, H. Juros i odpowiedzialna wolność i świadomość ekologiczna człowieka, J. Derrida i jego refleksje nad zwierzęciem i ludzkimi wobec niego zobowiązaniami. Posthumanizm w praktyce: dlaczego szacunek wobec zwierząt powinien być normą moralną. Dobrostan zwierząt w ujęciu hedonistycznej i racjonalistycznej strategii przyznawania im statusu moralnego. Animal studies: obszar badań, historia rozwoju, metodologia, współczesne kierunki badań. Czy jest możliwy uwspólniony dobrostan ludzi i innych zwierząt. Etyczne aspekty eksploatacji zwierząt w produkcji zwierzęcej, doświadczeniach na zwierzętach (w tym rola i funkcjonowanie komisji etycznej w doświadczeniach na zwierzętach), sporcie, rekreacji, rozrywce i więzieniu zwierząt dla przyjemności posiadania lub/i wrażeń estetycznych. Wegetarianizm i weganizm jako sprzeciw wobec instrumentalnego traktowania zwierząt i zadawania im zbędnego cierpienia, dyskusja społeczna, kontrowersje. Działania środowisk proekologicznych i prozwierzęcych i ich odbiór społeczny. Różne postawy ludzi wobec myślistwa i wędkarstwa. Kulturowe i etyczne uwarunkowania relacji człowiek-zwierzę: zwierzę jako „przyjaciel” człowieka, zwierzę jako przedmiot uczuć w etyce, zmiana terminologii w wypowiedziach językowych i towarzysząca temu zmiana terminologii używanej w dyskusjach. Przyczyny złego traktowania zwierząt przez ludzi. Zaburzenia psychiczne ludzi jako jedno ze źródeł zadawania zwierzętom cierpienia. Obrazy zwierząt i relacji człowiek-zwierzę w literaturze i</p>

	sztuce. Rola literatury i sztuki w kształtowaniu postaw ludzi wobec zwierząt. Etyka wykonywania zawodu behawiorysty-psychologa zwierząt, możliwe dylematy moralne i etyczne. Eutanazja zwierzęcia jako źródło dylematów etycznych i moralnych: teoria hedonizmu, teoria preferencji, teoria perfekcjonizmu.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty wychowania i szkolenia zwierząt <i>Psychological aspects of animal upbringing and training</i>	ECTS: 5
BPZ_WG09 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK01 BPZ_KO03 BPZ_KR01	<p>Sylwetka trenera i szkoleniowca zwierząt: pożądane i niepożądane cechy, możliwości poszerzania swoich kompetencji zawodowych. Ewolucja poglądów i metod stosowanych w dziedzinie wychowania i szkolenia zwierząt. Uwarunkowania psychiczne i fizyczne oraz potencjał szkoleniowy wybranych gatunków zwierząt utrzymywanych w otoczeniu człowieka. Ocena zdolności fizycznej i psychicznej zwierzęcia do poddania go szkoleniu. Wybór zwierzęcia, wybór hodowcy, ocena behawioralna i osobowościowa zwierzęcia, ocena kwalifikacji zwierzęcia w odniesieniu do jego planowanej przyszłości. Wiek zwierzęcia i stopień jego rozwoju psychofizycznego a jego możliwości treningowe i szkoleniowe. Definiowanie celu szkolenia. Uwaga zwierzęcia: sposoby zwracania i utrzymywania uwagi zwierzęcia w trakcie szkolenia, poziom uwagi zwierzęcia w zależności od jego etapu rozwoju psychicznego. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości zwierzęcia na procesy wychowania i szkolenia, dobór właściwej metody szkoleniowej do indywidualnych potrzeb i możliwości zwierzęcia. Zastosowanie i przykłady form uczenia się asocjacyjnego (warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne) oraz nieasocjacyjnego (habituacja i odwróżliwanie). Zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, subiektywna wartość bodźców, efekt różnicującego wyniku, brak nagrody jako forma kary, wygaszanie jako utrata wzmocnionego skojarzenia, niezamierzone wzmocnienie, różnice między karą a negatywnym wzmocnieniem, problem „łagodnej kary”, typowe problemy związane ze wzmocnieniem pozytywnym, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące. Mechanizm hamowania utajonego. Zanik reakcji: zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie, dyshabituacja wywołana stresem. Zależność i styczność szkolenia i ich wpływ na efektywność procesu szkoleniowego. Generalizacja bodźca. Monitorowanie programu szkoleniowego. Etyka wychowania i szkolenia zwierząt. Zagrożenia dla dobrostanu zwierzęcia związane ze stosowanymi technikami wychowania i szkolenia. Zasady bezpieczeństwa otoczenia zwierzęcia i samego zwierzęcia na etapie wychowania i szkolenia. Praca z opiekunem zwierzęcia. Edukacja opiekunów zwierząt w zakresie wychowania i szkolenia ich zwierząt. Współpraca trenera/szkoleniowca zwierzęcia z jego opiekunem. Okres odstawienia zwierzęcia od matki jako krytyczny czas w jego życiu. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego szczenięcia, rodzaje i wybór właściwych metod treningowych, kształtowanie psich zachowań. Socjalizacja szceniąt i zajęcia psiego przedszkola. Zapobieganie i rozwiązywanie problemów najczęściej występujących u szceniąt: brudzenie, gryzienie, obskakiwanie ludzi, niedyscyplinowanie, żucie i drapanie. Przyzwyczajanie szczenięcia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych. Szkolenie z zakresu posłuszeństwa i jego psychologiczny wpływ na zwierzę. Problemy behawioralne często pojawiające się podczas szkolenia psa.. Wprowadzanie nowych psów do domu. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego kocięcia. Trening kociąt i jego wpływ na późniejsze zachowanie danego osobnika. Przyzwyczajanie kocięcia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych. Nauka korzystania z kuwety. Kocie przedszkole jako program wczesnej socjalizacji, treningu i edukacji. Zachowania problemowe kociąt: : żywiolowa zabawa, agresja w zabawie, problemy z zachowaniem czystości, agresja wywołana głaskaniem lub dotykiem agresja na tle lękowym. Wprowadzanie nowych kotów do domu. Wprowadzanie psów i/lub kotów do domu, w którym mieszkają małe dzieci i dzieci do domu, w którym mieszkają psy i/lub koty. Etapy rozwoju psychicznego i fizycznego żrebięcia, proces wdrukowania, wychowawcza rola stada, socjalizacja z człowiekiem, socjalizacja z innymi gatunkami zwierząt. Wczesne szkolenie żrebiąt.. Przyzwyczajanie żrebięcia i młodego konia do zabiegów pielęgnacyjnych i weterynaryjnych. . Szkolenie z zakresu posłuszeństwa i jego psychologiczny wpływ na konia. Ustalanie hierarchii pomiędzy koniem a człowiekiem i granic w zachowaniach. Zachowania niepożądane u żrebiąt (etiologia, postępowanie): gryzienie, kopanie, koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić. Problemy behawioralne często pojawiające się podczas szkolenia konia. Wprowadzanie nowych koni do stada. Obciążenia fizyczne i psychiczne zwierząt poddawanych treningowi i/lub szkoleniu i profilaktyka przeciżenia fizycznego i psychicznego u tych zwierząt.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Behawiorystyka ptaków <i>Bird behaviorism</i>	ECTS: 4

BPZ_WG04 BPZ_WK01 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR02	<p>Etapy rozwoju osobniczego ptaków. Potrzeby gatunkowe i optymalne warunki utrzymania wybranych gatunków ptaków. Wytyczne dotyczące prowadzenia hodowli i chowu wybranych gatunków ptaków ze zwróceniem szczególnej uwagi na możliwości zaspokojenia ich potrzeb behawioralnych. Użytkowanie ptaków: rodzaje, specyfika, zagrożenia dla dobrostanu zwierząt, skutki behawioralne. Ptak jako zwierzę towarzyszące: cechy relacji ptak-człowiek, rasy ptaków utrzymywanych w charakterze zwierząt towarzyszących, potencjał wybranych gatunków ptaków gospodarskich jako zwierząt towarzyszących. Analiza etogramu ptaków w kontekście warunków utrzymania w jakich obecnie żyją te zwierzęta oraz sposobów ich użytkowania, behawioralne skutki udomowienia ptaków. Problemy behawioralne, w tym zachowania niepożądane i zaburzenia zachowania, występujące u wybranych gatunków ptaków: przyczyny, obraz kliniczny, diagnostyka, postępowanie terapeutyczne, profilaktyka. Możliwości szkoleniowe wybranych gatunków ptaków, stosowane metody, etyka pracy szkoleniowej z tą grupą zwierząt. Koegzystencja ptaków nieudomowionych i ludzi oraz ich wzajemne oddziaływanie. Ochrona ptaków nieudomowionych, wpływ cywilizacji na zachowania ptaków nieudomowionych.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Behawiorystyka zwierząt egzotycznych <i>Behavior of exotic animals</i>	ECTS: 4
BPZ_WG04 BPZ_WK01 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR02	<p>Etapy rozwoju osobniczego wybranych zwierząt egzotycznych. Potrzeby gatunkowe i optymalne warunki utrzymania wybranych gatunków zwierząt egzotycznych. Wytyczne dotyczące prowadzenia hodowli i chowu wybranych gatunków zwierząt egzotycznych ze zwróceniem szczególnej uwagi na możliwości zaspokojenia ich potrzeb behawioralnych. Użytkowanie zwierząt egzotycznych: rodzaje, specyfika, zagrożenia dla dobrostanu zwierząt, skutki behawioralne. Zwierzę egzotyczne jako zwierzę towarzyszące: cechy relacji pomiędzy wybranymi gatunkami zwierząt egzotycznych a człowiekiem, wybrane gatunki zwierząt egzotycznych utrzymywanych w charakterze zwierząt towarzyszących. Analiza etogramu wybranych gatunków zwierząt egzotycznych w kontekście warunków utrzymania w jakich obecnie żyją te zwierzęta oraz sposobów ich użytkowania, behawioralne skutki udomowienia wybranych gatunków zwierząt egzotycznych. Problemy behawioralne, w tym zachowania niepożądane i zaburzenia zachowania, występujące u wybranych gatunków zwierząt egzotycznych: przyczyny, obraz kliniczny, diagnostyka, postępowanie terapeutyczne, profilaktyka. Ochrona nieudomowionych zwierząt egzotycznych, wpływ cywilizacji na zachowania nieudomowionych zwierząt egzotycznych.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Podstawy pomocy psychologicznej <i>Basics of Psychological Counseling</i>	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_WK05 BPZ_UW06 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR03	<p>Emocje człowieka generowane w kontakcie ze zwierzęciem. Omówienie najczęściej występujących w populacji ludzi problemów natury psychicznej ze zwróceniem szczególnej uwagi na grupy osób, z którymi pracuje behawiorysta – psycholog zwierząt (m. in. pacjenci animaloterapii, opiekunowie zwierząt, osoby zawodowo pracujące ze zwierzętami): rozpoznawanie i postępowanie z tego typu pacjentem lub klientem. Pierwsza pomoc psychologiczna: definicja, cele, znaczenie, rodzaje i rozpoznawanie u człowieka stanów wymagających udzielenia pierwszej pomocy psychologicznej, zakres działań możliwych do podjęcia przez behawiorystę-psychologa zwierząt, techniki udzielania pierwszej pomocy psychologicznej (aktywne słuchanie, wsparcie werbalne i niewerbalne, normalizacja reakcji). Rozpoznawanie u ludzi stanów wymagających konsultacji z psychologiem i/lub psychiatrą. Relacja behawiorysty-psychologa zwierząt z opiekunem zwierzęcia. Kontakt z opiekunem zwierzęcia w sytuacji problemowej, umiejętność słuchania, formułowania pytań na wrażliwe tematy. Wsparcie psychiczne udzielane przez behawiorystę-psychologa zwierząt opiekunowi w procesie terapii jego zwierzęcia i w trudnych momentach związanych z opieką nad zwierzęciem, np. wynikających z jego nieuleczalnej choroby, eutanazji. Współpraca behawiorysty-psychologa zwierząt z psychologiem i/lub psychiatrą prowadzącym pacjenta animaloterapii lub opiekuna zwierzęcia poddawanego terapii. Postawy agresywne u opiekuna zwierzęcia wobec zwierzęcia i innych ludzi: przyczyny, rozpoznawanie, postępowanie, profilaktyka. Psychiczna higiena pracy behawiorysty-psychologa zwierząt: obciążenia psychiczne wynikające z pracy w zawodzie, umiejętność radzenia sobie ze stresem, rozpoznawanie u siebie stanów wymagających wizyty u psychologa i/lub psychiatry, zapobieganie syndromowi wypalenia zawodowego. Stres, negatywne emocje i kryzys w pracy behawiorysty-psychologa zwierząt: rozpoznawanie i postępowanie.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metody ilościowe-statystyka <i>Introduction to statistic</i>	ECTS: 4
BPZ_WG14 BPZ_WK03 BPZ_UW03	<p>Cele statystyki - Opis i wnioskowanie statystyczne zmienne i ich pomiar, zmienne dyskretne i ciągłe, skale pomiarowe, przykłady zmiennych i sposobów ich mierzenia. Opis statystyczny, statystyki opisowe - Miary tendencji centralnej, miary rozproszenia, częstości, tabele krzyżowe, własności</p>	

BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO02 BPZ_KR02	rozkładu - kurtoza, skośność, obliczanie średniej, mediany, wariancji, odchylenia standardowego. Związek między zmiennymi ilościowymi - Współczynnik korelacji r-Pearsona, obliczanie r-Pearsona na podstawie danych z próby. Związek między zmiennymi porządkowymi - testy nieparametryczne rho-Spearmana, tau-Kendalla. Ocena siły i kierunku związku dla r, tau i rho. Predykcja i linia regresji. Prawdopodobieństwo - Rozumienie prawdopodobieństwa: prawdopodobieństwo częstościowe, subiektywne, liczebności względnych, przykłady zdarzeń losowych. Rozkłady prawdopodobieństwa zmiennej losowej - Przykłady rozkładów zmiennej ciągłej i dyskretnej, Rozkład dwumianowy, Rozkład normalny, Interpretacja powierzchni pod krzywą rozkładu zmiennej losowej ciągłej, Czytanie tablicy prawdopodobieństwa krzywej normalnej standaryzowanej (wyników z). Rozkład średniej z próby - Demonstracja centralnego twierdzenia granicznego: komputerowa symulacja wielokrotnego losowania próby. Własności rozkładu średniej z próby: średnia i odchylenie standardowe (błąd standardowy). Logika wnioskowania statystycznego - Estymacja punktowa i przedziałowa, Przedział ufności estymacji. Rozkład t-studenta. Testowanie hipotez - Hipotezy na temat wartości zmiennej w populacji (test jednej próby), i na temat różnic między grupami (test dwóch prób - zależnych i niezależnych), hipoteza alternatywna i hipoteza zerowa. Poziom istotności. Błędy rodzaju pierwszego (alfa) i drugiego (beta). Metodologia testowania krok po kroku. Testy różnic między grupami - Grupy zależne i niezależne. Testy parametryczne: test t dla grup zależnych i niezależnych oraz dla jednej grupy. Sprawdzanie założeń dla testów parametrycznych. Rozkład t, stopnie swobody dla testu t, grupy zależne i niezależne, przedział ufności dla statystyki t, obszar odrzucenia hipotezy zerowej, poziom istotności dla testu t. Obliczanie statystyki t. Testy jedno i dwustronne. Testy nieparametryczne U-Manna Whitneya, Wilcoxon. Testowanie liczebności - Wnioskowanie statystyczne ze zmiennymi kategorycznymi. Plany badawcze w których stosowany jest test chi-kwadrat. Własności rozkładu chi-kwadrat. Wprowadzenie do środowiska komputerowego IMAGO IBM-SPSS. Zakładka danych i zakładka zmiennych. Okno raportu. Wprowadzenie i wczytania danych. Kodowanie, rekodowanie i przekształcenie wartości zmiennych. Statystyki opisowe i tabele częstości jednej zmiennej i w podgrupach (zmienna liczbowa podzielona na kategoriach zmiennej nominalnej). Tabele krzyżowe i ich interpretacja. Obliczanie związków między zmiennymi. Współczynnik korelacji i test r-Pearsona po sprawdzeniu jego założenia. Współczynnika korelacji rho-Spearmana i tau Kendalla. Związki między zmiennymi nominalnymi - test chi kwadrat. Testy różnic dla prób niezależnych. Założenia dla testów parametrycznych i test t-studenta dla prób niezależnych. Test nieparametryczny U-Manna-Whitney'a. Testy różnic dla prób zależnych. Założenia dla testów parametrycznych i test t-studenta dla prób zależnych. Test nieparametryczny Wilcoxon. Testy związków dla zmiennych nominalnych. Test chi-kwadrat.
Kierunkowe efekty uczenia się	Wprowadzenie do animaloterapii <i>Introduction to Animal Therapy</i>
	ECTS: 4
BPZ_WG10 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK05 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Cele i główne założenia animaloterapii, animaloterapia jako nauka oparta na dowodach. Historia kontaktów między człowiekiem i zwierzęciem, rys historyczny i współczesny obraz animaloterapii. Mechanizmy wpływu animaloterapii na dobrostan człowieka. Animaloterapia w kontekście współczesnych paradygmatów pedagogiki specjalnej. Hipoterapia, dogoterapia, felinoterapia, alpakoterapia, cavioterapia: zastosowanie w leczeniu, kompensacji i wspomaganiu rozwoju w przebiegu wybranych zaburzeń somatycznych i neuropsychiatrycznych, wskazania i przeciwwskazania do zastosowania danej formy animaloterapii, cechy, jakimi powinien charakteryzować się terapeuta, wybór i przygotowanie zwierzęcia terapeutycznego, budowanie zespołu terapeutycznego, ograniczenia danej formy animaloterapii, optymalne warunki i sprzęt do przeprowadzenia sesji terapeutycznej, specyfika relacji pacjent-zwierzę i relacja pacjent-terapeuta. kontakt z opiekunem pacjenta, ograniczenia danej formy terapii z udziałem zwierząt, zasady bezpieczeństwa. Inne rodzaje animaloterapii stosowane w Polsce i na świecie. Psychoterapia z udziałem zwierząt, m. in. psychoterapia z końmi (Horse Assisted Therapy). Ochrona prawna zwierząt wykorzystywanych w animaloterapii, dobre praktyki stosowane w animaloterapii. Animaloterapia w Polsce i na świecie: aspekty prawne, organizacje zrzeszające animaloterapeutów, możliwości doskonalenia zawodowego animaloterapeuty.
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologia porównawcza <i>Comparative Psychology</i>
	ECTS: 3
BPZ_WG06 BPZ_WK02 BPZ_UW02 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO02	Specyfika i zakres badań psychologii porównawczej, Kształtowanie się dyscypliny psychologii porównawczej i jej rozwój na przestrzeni dziejów. Metody badawcze stosowane w psychologii porównawczej: obserwacja i eksperyment. Modele zwierzęce w badaniach psychologicznych. Ograniczenia w badaniach na zwierzętach prowadzonych w ramach psychologii porównawczej i zasady etyczne takich badań. Znaczenie psychologii porównawczej dla zrozumienia ewolucji zachowań i procesów poznawczych ludzi i zwierząt. Centralne usytuowanie problemu rozwoju zachowania w perspektywie ewolucyjnej i ontogenetycznej. Psychologia ewolucyjna jako integralna część psychologii porównawczej, koncepcja adaptacji. Pozycja zwierzęcia w psychologii porównawczej.

BPZ_KR01	<p>Podejście poznawczo-behawioralne w studiach nad zachowaniem się zwierząt. Usytuowanie psychologii porównawczej względem innych dyscyplin naukowych. Kognitywna psychologia porównawcza. Ciekawość i zabawa u zwierząt. Ewolucja umysłu. Rola psychologii porównawczej w opracowywaniu bardziej etycznych i skutecznych metod szkolenia i opieki nad zwierzętami (m. in. wykorzystanie pozytywnego wzmocnienia i minimalizowanie kary), w poprawianiu warunków życia zwierząt w niewoli oraz w lepszym zrozumieniu i ochronie gatunków dzikich. Wykorzystanie osiągnięć psychologii porównawczej w psychologii klinicznej człowieka. Przyszłość psychologii porównawczej i wyzwania jakie stoją przed tą dyscypliną.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pierwsza pomoc przedweterynaryjna <i>Pre-veterinary First Aid</i>	ECTS: 1
BPZ_WG08 BPZ_WK04 BPZ_UW10 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO03 BPZ_KR01	<p>Cele udzielania zwierzęciu pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Zasady bezpieczeństwa i poskramianie zwierząt wybranych gatunków przy udzielaniu im pierwszej pomocy przedweterynaryjnej. Okoliczności, w których potrzebne jest udzielenie zwierzęciu pierwszej pomocy: schorzenia, wypadki, zatrucia. Wskazania do oddania zwierzęcia pod opiekę lekarza weterynarii. Ocena sytuacji, zabezpieczenie otoczenia zwierzęcia, zabezpieczenie zwierzęcia, ocena stanu zdrowia zwierzęcia (m. in. u psów, kotów, koni, gryzoni, królików, ptaków, gadów): badanie przez oglądanie i omacywanie, badanie tętna, oddechów, czasu kapilarnego, koloru dostępnych błon śluzowych. Pierwsza pomoc w stanach nagłych i zagrażających życiu zwierzęcia: wstrząs, zatrzymanie krążenia, krwawienie i krwotok, zranienia, złamania i zwichnięcia, udar cieplny, oparzenia, wychłodzenie, zadławienie, skręt żołądka, morzysko. Weterynaryjna apteczka pierwszej pomocy. Zasady postępowania w przypadku podejrzenia wystąpienia choroby zakaźnej u zwierzęcia.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Pierwsza pomoc <i>Pre-medical First Aid</i>	ECTS: 1
BPZ_WG15 BPZ_UW09 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_KK04 BPZ_KO01	<p>Przepisy prawne związane z udzielaniem pierwszej pomocy człowiekowi przez osoby niewykwalifikowane. Rozpoznanie sytuacji zagrażającej zdrowiu lub życiu człowieka. Ocena podstawowych funkcji życiowych człowieka w stanie zagrożenia życia. Praktyczne wykonanie pomiaru tętna, oddechu, ciśnienia. Procedury udzielania pierwszej pomocy. Ogólne zasady przywracania i podtrzymywania podstawowych funkcji życiowych do chwili przyjazdu Zespołu Ratownictwa Medycznego na miejsce zdarzenia. Pierwsza pomoc nieprzytomnemu – pozycja boczna ustalona: wskazania do zastosowania, praktyczna nauka układania poszkodowanego w pozycji bocznej ustalonej. Przywrócenie, podtrzymywanie i stabilizacja podstawowych funkcji życiowych u dzieci, resuscytacja krążeniowo-oddechowa dziecka. Przywrócenie, podtrzymywanie i stabilizacja podstawowych funkcji życiowych u osób dorosłych. resuscytacja krążeniowo-oddechowa dorosłego. Pierwsza pomoc w przypadku krwotoków i ran. Pierwsza pomoc w przypadku krwotoków i w przypadku różnych ran oraz oparzeń i odmrożeń. Pierwsza pomoc przy stłuczeniach, skręceniach, zwichnięciach i złamaniach. Zasady udzielania pierwszej pomocy w innych wybranych stanach zagrożenia zdrowia i życia człowieka.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne kotów <i>Behavioural Problems of Cats</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	<p>Podstawowe wymogi dotyczące zdrowia psychicznego kotów i czynniki sprzyjające występowaniu u nich problemów behawioralnych. Przykłady zachowań niepożądanych i zaburzeń zachowania u kotów. Zapobieganie niepożądanym zachowaniom u kotów. Wprowadzenie do zaburzeń behawioralnych u kotów: rozwój, zachowania związane z pobieraniem pokarmu, zachowania związane z piciem, agresja, oddawanie moczu i kału, zachowania związane ze snem i odpoczynkiem, zachowania pielęgnacyjne, komunikacja, znakowanie, eksploracja, nastrój, zdolności poznawcze, emocje, objawy neurowegetatywne, więzi społeczne, system społeczno-środowiskowy. Diagnostyka problemów behawioralnych występujących u kotów. Kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych kotów. Mocz lub/i kał poza kuwetą: różnicowanie oddawania moczu i znakowania moczem. Lęk: fobia i stan lękowy. Łysienie psychogenne. Znakowanie pazurami. Wokalizacja. Zjadanie tekstyliów i innych niejadalnych przedmiotów. Łapanie lub gryzienie ogona, bieganie po okręgu. Agresja: zachowania agresywne wobec człowieka, zachowania agresywne wobec kotów. Problemy w domu z wieloma kotami. Nadaktywność. Depresja. Zaburzenia zachowania u starych kotów: zespół zaburzeń poznawczych. Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych kotów. Profilaktyka problemów behawioralnych kotów.</p>	

Kierunkowe efekty uczenia się	Problemy behawioralne koni <i>Behavioural Problems of Horses</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO03 BPZ_KR03	<p>Warunki niezbędne do zapewnienia koniowi zdrowia psychicznego. Główne przyczyny występowania u koni problemów behawioralnych i ich profilaktyka. Zaburzenie zachowania czy zachowanie niepożądane: rozróżnienie, przykłady, coping. Kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowania fizjologiczne a zachowania patologiczne, przydatność analizy etogramu, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Wpływ typu temperamentu, charakteru i osobowości na występowanie problemów behawioralnych u koni. Choroby somatyczne a występowanie objawów behawioralnych, konsultacja lekarsko-weterynaryjna. Klasyfikacja zaburzeń zachowania, przyczyny i bodźce wyzwalające problemy z zachowaniem, diagnostyka problemów zachowania. Kryteria diagnostyczne najważniejszych zaburzeń psychicznych u koni.</p> <p>Problemy w kręgu zachowań pokarmowych: łykawość, „zabawa” językiem i lizanie jako stereotypia, tarcie zębami o elementy boksu stajennego, lignofagia, koprofagia, geofagia, nadmierne zwiększenia łaknienia, trzepotanie wargami, zgrzytanie zębami. Problemy w kręgu zachowań ruchowych: tkanie, chodzenie jako stereotypia, nadmierne grzebanie kończyną, kopanie w ściany boksu. Problemy w kręgu zachowań socjalnych: wdrukowanie niewłaściwych wzorców zachowania, wzmożona agresja (w tym rodzaje agresji), Problemy w kręgu zachowań komfortowych: wycieranie ogona, nadmierna pielęgnacja sierści, kiwanie (rzucanie głową), trzęsienie głową, headshaking syndrome. Problemy w kręgu zachowań związanych z odpoczynkiem: koń się nie kładzie. Problemy w obsłudze konia: koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić, trudności w załadunku konia do przyczepy/koniowozu, problemy przy rozcyszczaniu i podkuwaniu kopyt, agresja podczas oporządzania. Problemy w użytkowaniu konia: wystawianie języka, headshaking syndrome, nadmierne zbliżanie się do innych koni, płoszenie się, stawanie dęba, baranie skoki, awersja do siodła. Neurologiczne i medyczne problemy behawioralne: depresja, narkolepsja, napady padaczkowe, niedobór snu, zespół samookaleczenia u koni (Equine Self-Mutilation Syndrome). Główne strategie terapeutyczne problemów behawioralnych koni. Profilaktyka problemów behawioralnych wybranych zwierząt kopytnych.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychopatologia <i>Psychopathology</i>	ECTS: 4
BPZ_WG10 BPZ_WK02 BPZ_UW11 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK04 BPZ_KO05 BPZ_KR03	<p>Zarys historyczny psychopatologii. Przedmiot psychopatologii. Psychopatologia ogólna vs psychopatologia szczegółowa. Systemy diagnostyczne i klasyfikacyjne ICD i DSM. Podobieństwa i różnice w ICD i DSM. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń nastroju. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń lękowych. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzenia obsesyjno-kompulsyjnego i zaburzeń pokrewnych. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń związanych ze stresem i traumą. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń odżywiania się. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza zaburzeń osobowości. Kryteria diagnostyczne, rozpowszechnienie w populacji ogólnej i klinicznej, etiologia i patogeneza uzależnienia od substancji psychoaktywnej i uzależnień behawioralnych.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prawna ochrona zwierząt <i>Legal Protection of Animals</i>	ECTS: 2
BPZ_WG03 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO04 BPZ_KR05	<p>Kształtowanie się przepisów prawnych dotyczących ochrony zwierząt na przestrzeni dziejów. Światowa Deklaracja Praw Zwierząt. Na bieżąco aktualizowany zbiór obowiązujących w Polsce aktów prawnych dotyczących zwierząt (m. in. warunków chowu i hodowli zwierząt, wykorzystywania zwierząt do pracy, rozrywki, doświadczeń i pozyskiwania od nich surowców pochodzenia zwierzęcego, postępowania interwencyjnego w sytuacji łamania praw zwierząt, działalności organizacji i placówek zajmujących się zwierzętami) - zakres danego aktu prawnego, wybrane definicje, szczegółowa analiza wybranych przepisów prawnych zawartych w danym akcie prawnym i dotyczących ochrony zwierząt, zastosowanie wybranych przepisów prawnych w praktyce (lub aktów prawnych, które je zastąpiły): Główne założenia polityki Unii Europejskiej w zakresie ochrony zwierząt i wynikające z tego regulacje prawne. Zakazy i ograniczenia wobec hodowli, chowu i eksploatacji zwierząt – zabronione praktyki. Obowiązki prywatnych hodowców i posiadaczy zwierząt. Kary za łamanie przepisów prawnych związanych z hodowlą, chowem i użytkowaniem zwierząt. Zakres działalności, zadania i uprawnienia Inspekcji Weterynaryjnej oraz jej rola w obszarze ochrony zwierząt. Międzynarodowe i krajowe pozarządowe organizacje działające na rzecz ochrony zwierząt. Rola organizacji pozarządowych w ochronie praw zwierząt. Regulacje prawne dotyczące funkcjonowania fundacji i stowarzyszeń działających na rzecz ochrony zwierząt oraz wolontariatu: Interwencja w przypadku podejrzenia i/lub stwierdzenia naruszenia dobra zwierząt: procedury, aspekty prawne, instytucje zaangażowane.</p>	

Kierunkowe efekty uczenia się	Behawiorystyka gryzoni i królików <i>Behaviorism of rodents and rabbits</i>	ECTS: 2
BPZ_WG07 BPZ_WK01 BPZ_UW08 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU03 BPZ_KK05 BPZ_KO03 BPZ_KR05	Etapy rozwoju osobniczego gryzoni i królików. Potrzeby gatunkowe i optymalne warunki utrzymania gryzoni i królików. Wytyczne dotyczące prowadzenia hodowli i chowu gryzoni i królików. Użytkowanie gryzoni i królików: rodzaje, specyfika, zagrożenia dla dobrostanu zwierząt. Analiza etogramu gryzoni i królików w kontekście warunków utrzymania w jakich obecnie żyją te zwierzęta oraz sposobów ich użytkowania. Problemy behawioralne, w tym zachowania niepożądane i zaburzenia zachowania, występujące u gryzoni i królików: etiologia, diagnostyka, obraz kliniczny, postępowanie terapeutyczne, profilaktyka. Możliwości szkoleniowe gryzoni i królików, stosowane metody, etyka pracy szkoleniowej z tą grupą zwierząt.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Metodyka przygotowania projektu <i>Project Preparation Methodology</i>	ECTS: 3
BPZ_WG14 BPZ_WK02 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK01 BPZ_KO02 BPZ_KR03	Przedstawienie założeń projektowych dla przygotowywanego przedsięwzięcia, stawianych wymagań oraz rodzaju i zakresu projektu. Wskazanie na wymagania dotyczące tego kto powinien być beneficjentem. Omówienie i scharakteryzowanie etapów podejścia LFA. Ewaluacja pomysłu projektowego, środowiska projektowego w zakresach geograficznym, administracyjnym, społecznym i/lub gospodarczym. Ewaluacja właściwości podmiotu/środowiska, w ramach którego realizowany będzie projekt. Identyfikacja problemów – drzewo problemów; 1. charakterystyka istniejącej problemowej sytuacji będąca uzasadnieniem konieczności przeprowadzenia działań naprawczych, 2. Określenie podstawowych problemów, z którymi borykają się potencjalne grupy docelowe projektu, 3. Badanie zależności przyczynowo – skutkowych (zakończony zbudowaniem drzewa problemów). Identyfikacja celów; 1. charakterystyka pożądanej sytuacji w przyszłości, 2. określenie możliwych do zrealizowania koncepcji przedsięwzięć, 3. Zmiany czynników negatywnych (występujących w postaci problemów) na pozytywne (możliwe do zrealizowania cele sekwencji działań. Wybór strategii interwencji projektu. 1. Identyfikacja i scharakteryzowanie możliwych wariantów osiągnięcia celów określonych za pomocą drzewa celów, 2. Ocena dostępnych sposobów osiągnięcia założonych celów, 3. Podjęcie decyzji o wyborze jednej lub kilku strategii oraz sporządzenie jej uzasadnienia użytecznego dla rozpoczęcia fazy planowania zgodnie z podejściem LFA (matrycy logicznej). Faza planowania – wypełnianie matrycy logicznej; 1. precyzowanie struktury projektu, 2. analiza logiki projektu i występujących zagrożeń przy jego realizacji, 3. przybliżona analiza zasobów i kosztów, 4. Formułowanie mierzalnych wskaźników rezultatów. Tworzenie harmonogramu projektu, w tym zaprojektowanie sekwencji: zadań, czasu ich trwania oraz zależności między nimi. Tworzenie planu wykorzystania zasobów – określenie niezbędnych zasobów oraz budżetu na podstawie wcześniej zaprojektowanego harmonogramu projektu. Wypełnianie formularza projektowego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Projekt społeczny <i>Social Project</i>	ECTS: 5
BPZ_WG05 BPZ_WK01 BPZ_UW06 BPZ_UK02 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Analiza zaplanowanych do realizacji treści projektu społecznego pod kątem możliwości ich realizacji. Diagnozowanie problemów pojawiających się podczas realizacji projektu. Poszukiwanie rozwiązań pozwalających na prawidłową realizację projektu. Przygotowanie i analiza części składowych raportu z realizacji projektu. Przygotowanie i analiza prezentacji z realizacji projektu.	
3. KSZTALCENIE SPECJALNOŚCIOWE		
3.1. Terapia behawioralna i psychologia szkolenia zwierząt		
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty szkolenia i treningu psów oraz koni <i>Psychological aspects of training and coaching dogs and horses</i>	ECTS: 4
BPZ_WG09 BPZ_WK04	Stworzenie optymalnych warunków do treningu i szkolenia psów. Mowa ciała człowieka podczas obchodzenia się z psem i w trakcie jego treningu/szkolenia. Charakterystyka głównych grup psów	

<p>BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01</p>	<p>poddawanych treningowi i/lub szkoleniu i związane z tym wskazania przy wyborze metodyki pracy treningowej i szkoleniowej: psy empatyczne/terapeutyczne, psy asystujące/pracujące, psy ułatwiające/inspirujące. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości psa na wybór i dostosowanie metodyki pracy z danym zwierzęciem. Wybór metod szkoleniowych w kontekście psychologicznego oddziaływania na psa. Trzy podejścia szkoleniowe: tradycyjne, ekscytujące i nowe oparte na HCS (Human-canine Synergy) i ich główne założenia. Wybrane metody szkoleniowe psów historyczne i współcześnie stosowane i ich wpływ na sferę psychiczną zwierzęcia m. in.: metoda Konrada Mosta, metoda Koehlera, metoda Fishera, szkolenie motywacyjne, szkolenie pozytywne, szkolenie klikerowe, szkolenie za pomocą obroży elektrycznej, szkolenie adwersarskie lub model rywala, szkolenie wymuszające, szkolenie oparte na relacji trenera, właściciela psa i psa. Szkolenie podstawowe psa i jego psychologiczne aspekty wpływu na zwierzę. Trening sportowy psa w różnych dyscyplinach kynologicznych i jego psychologiczny wpływ na zwierzę : zaprzęgowe wyścigi długodystansowe, zaprzęgowe wyścigi sprinterskie, skijöring, bikejoring, carting dogtrekking, agility, obediencie nordic dogging, canicross, dog frisbee, flyball, coursing, wyścigi torowe. Zdobywanie uprawnień trenerskich, licencje dla szkoleniowców, psów i zawodników. Szkolenie psa myśliwskiego i jego psychologiczny wpływ na zwierzę : aportery, dzikarze, gończe, norowce, płochacze, posokowce, tropowce, wyżły. Szkolenie psa pasterskiego i jego psychologiczny wpływ na zwierzę. Psychologiczne aspekty udziału psa w wystawach hodowlanych i pokazach. Charakterystyka głównych grup koni poddawanych treningowi i/lub szkoleniu i związane z tym wskazania przy wyborze metodyki pracy treningowej i szkoleniowej: konie gorącokrwiste, konie zimnokrwiste, konie prymitywne. Wpływ temperamentu, charakteru i osobowości konia na wybór i dostosowanie metodyki pracy z danym zwierzęciem. Wybór metod szkoleniowych w kontekście ich psychologicznego wpływu na zwierzę. Zasady bezpieczeństwa pracy z koniem. Szkolenie konia z ziemi i psychologiczne oddziaływanie na konia tego rodzaju pracy. Budowanie podstaw szkoleniowych: rola nagrody i polecane formy nagradzania, stopniowanie napięcia, powtórzenia, wykorzystywanie zapowiedzi do sygnalizowania zadań, znaczenie języka ciała konia, znaczenie mowy ciała człowieka, wybór pomocy i sprzętu szkoleniowego, podstawowe wymagania co do miejsca szkolenia. Nawiązywanie bezpośredniego kontaktu człowieka z koniem. Psychologiczne aspekty wierzchowego szkolenia konia. Naturalne jeździectwo: cele i założenia jeździectwa naturalnego, metodyka pracy z koniem, twórcy głównych szkół naturalnych. Pozytywne jeździectwo: cele i założenia, metodyka pracy z końmi z zastosowaniem pozytywnego wzmocnienia. Psychologiczne aspekty zaprzęgowego szkolenia konia, sportowego treningu konia (ujeżdżenie, skoki przez przeszkody, wszechstronny konkurs konia wierzchowego, sportowe konne rajdy długodystansowe, woltyżerka, konkurencja western, Working Equitation, konkurencje zaprzęgowe, wyścigi konne), szkolenia konia przygotowującego go do pracy w rekreacji. Specyfika i psychologiczne aspekty pracy z młodym koniem, pracy ze starszym koniem, korekcja błędów w wyszkoleniu konia. Możliwości zdobywania uprawnień trenerskich w poszczególnych dyscyplinach hipicznych. Przeciążenie psów i koni pracą treningową i/lub szkoleniową: przyczyny, rozpoznawanie, postępowanie, profilaktyka.</p>
<p>Kierunkowe efekty uczenia się</p>	<p>Terapie behawioralne i case studies psów <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Dogs</i> ECTS: 3</p>
<p>BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04</p>	<p>Kontakt z opiekunem zwierzęcia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Pierwsza konsultacja behawioralna psa i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, rami finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego psa: tworzenie więzi terapeutycznej między behawiorystą-psychologiem zwierząt a klientem, protokół badania. Wizyta w gabinecie lub/i wizyta domowa lub/i konsultacja terenowa. Obecność w trakcie konsultacji osób z otoczenia psa, w tym członków rodziny, w której żyje pies. Plan konsultacji: ustanowienie więzi terapeutycznej, problem/-y psa, motywacja do konsultacji, potrzeby i oczekiwania opiekuna/-ów, zasoby i możliwości interwencji terapeutycznej, inne objawy u psa, diagnoza, rokowanie, opcje terapeutyczne, plan leczenia, przekazanie metod terapeutycznych, porozumienie – umowa terapeutyczna, ustalenie sposobów kontaktowania się i kolejnych konsultacji. Motywacja, bodziec, potrzeby i oczekiwania opiekuna psa względem konsultacji behawiorystycznej. Zasoby, propozycje rozwiązań i motywacja psa i jego opiekuna. Konsultacje specjalne: pierwsza konsultacja szczeniąt, konsultacja psa dojrzewającego płciowo, konsultacja geriatryczna. Kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowania fizjologiczne a zachowania patologiczne, przydatność analizy etogramu, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Interpretacja objawów: wartość diagnostyczna całościowo opisanego objawu: sekwencja zachowań, postawa ciała i mimika, kontekst i okoliczności, konsekwencje dla zwierzęcia i otoczenia, częstotliwość długość trwania i intensywność zachowania, rozwój i dynamika objawów. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu (opis objawu, diagnostyka, rozpoznanie różnicowe, strategie terapeutyczne, case studies): lęk, agresja, zachowania destrukcyjne, wokalizacja, nadaktywność, brudzenie w domu moczem lub/i kałem, znakowanie moczem, depresja, zachowania repetytywne i stereotypowe, choroby somatyczne i objawy behawioralne. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej psów (wskazania do zastosowania, zalety, wady,</p>

	kontrowersje, sposób aplikowania, przykłady zastosowania u psów), m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwróżliwianie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Zakres działań terapeutycznych: terapia feromonami, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapie społeczno-środowiskowe, interwencja systemowa, terapie behawioralne, pozostałe terapie i środki pomocnicze, terapie uzupełniające, leczenie chirurgiczne, znalezienie nowego domu, eutanazja. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u psów, leki roślinne i suplementy diety (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane). Profilaktyka i typowe pytania w trakcie konsultacji: pies i dziecko, pies i kot, wybór psa, nauka czystości.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Terapie behawioralne i case studies kotów <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Cats</i>	ECTS: 3
BPZ_WG07 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04	Kontakt z opiekunem zwierzęcia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Zasady przyjaznego obchodzenia się z kotem podczas konsultacji behawioralnej: granice tolerancji kota, elastyczność planu badania. Obserwacja w spoczynku i w ruchu. Pierwsza konsultacja behawioralna kota i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, ramy finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego kota: tworzenie więzi terapeutycznej między behawiorystą-psychologiem zwierząt a klientem, protokół badania. Wywiad z opiekunem, wizyta domowa lub analiza planu mieszkania (lokalizacja jedzenia, lokalizacja wody, strefy zakazane, miejsca snu, miejsca odpoczynku, kryjówki, punkty obserwacyjne, kuweta/-ty, drapak/-ki, możliwości wspinaczki, ewentualne miejsca, w których kot brudzi, znakuje moczem lub/i często wykazuje agresję), analiza nagrań wideo. Określenie z opiekunem potrzebnych zmian, opracowanie z opiekunem sposobów postępowania i terapii. Tworzenie planu konsultacji behawioralnej: motywacja do konsultacji, zadania i oczekiwania opiekuna, środki i możliwości interwencji terapeutycznej, analiza objawów, diagnoza, opcje terapeutyczne, plan terapii, rokowanie, przekazanie zaleceń. Motyw, bodziec, potrzeby i oczekiwania opiekuna kota zgłaszającego się do behawiorysty-psychologa zwierząt. Zasoby, podejście do problemu i motywacja opiekuna. Strategia terapeutyczna: cel, zalecenia terapeutyczne, zadania do wykonania przez opiekuna. Rozpoznawanie, kiedy zachowanie jest patologiczne: zachowanie fizjologiczne a zachowanie patologiczne, przydatność analizy etogramu kota, zachowania problematyczne, przeszkadzające lub nienormalne. Interpretacja objawów, kompletny opis objawu: sekwencja zachowania, postawa i mimika, kontekst i okoliczności, konsekwencje dla zwierzęcia i otoczenia, częstotliwość, czas trwania i intensywność zachowania, rozwój i dynamika objawu. Schemat postępowania diagnostycznego: identyfikacja zaburzenia, identyfikacja kota, który wykazuje zaburzenie, wykluczenie chorób organicznych, dokładny, tzn. ilościowy i jakościowy opis głównych objawów, pozostałe objawy. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu (opis objawu, diagnostyka, rozpoznanie różnicowe, strategie terapeutyczne, case studies): mocz lub/i kał poza kuwetą, lęk, łysienie psychogenne, znakowanie pazurami, wokalizacja, zjadanie tekstyliów i innych niejadalnych przedmiotów, łapanie lub gryzienie ogona, bieganie po okręgu, agresja, nadaktywność. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej koni (wskazania do zastosowania, zalety, wady, kontrowersje, sposób aplikowania, przykłady zastosowania u koni), m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwróżliwianie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Wachlarz terapeutyczny: feromonoterapia, terapie społeczno-środowiskowe, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapia behawioralna, terapia przez zabawę, postępowanie chirurgiczne, terapie uzupełniające i inne metody, zmiana właściciela, eutanazja. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u kotów (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane).	
Kierunkowe efekty uczenia się	Trening komunikacji interpersonalnej <i>Interpersonal communication training</i>	ECTS: 4
BPZ_WG05 BPZ_WK02 BPZ_UW06 BPZ_UK04 BPZ_UO02 BPZ_UU01	Wprowadzenie do komunikacji interpersonalnej. Komunikacja werbalna. Komunikacja niewerbalna. Znaczenie komunikatów werbalnych i niewerbalnych w procesie tworzenia i podtrzymywania związków z innymi ludźmi (m. in. relacji terapeutycznej). Samoświadomość. Słuchanie. Ujawnianie siebie. Męskie i kobiece style ekspresji. Negocjowanie związku. Przyjaźń. Partnerski i niepartnerski styl komunikacji interpersonalnej. Czynniki sytuacyjne a partnerski i niepartnerski styl komunikacji interpersonalnej. Osobowościowe korelaty stylów komunikacji interpersonalnej. Efektywność stylów	

BPZ_KK04 BPZ_KO02 BPZ_KR02	komunikacji interpersonalnej. Nadawanie komunikatów relacyjnych. Potwierdzanie odbioru komunikatów relacyjnych i ujawnianie własnego "ja". Definiowanie relacji interpersonalnych. Neurolingwistyczne programowanie. Zachowania komunikacyjne dzieci i ich rodziców. Podstawowe zasady efektywnej komunikacji i elementarne bariery komunikacyjne; Różnice w sposobie komunikacji osób zdrowych psychicznie od osób przejawiających zaburzenia emocjonalne. Praca nad polepszeniem własnych strategii komunikacyjnych i poprawą swoich kontaktów interpersonalnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty szkolenia koni służbowych i terapeutycznych <i>Psychological aspects of training service and therapeutic horses</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Rys historyczny wykorzystania konia w pracy konia służbowego. Specyfika pracy konnych jednostek porządkowych oraz charakterystyka warunków środowiskowych, w jakich służba ta się odbywa. Przepisy prawne regulujące proces szkolenia koni służbowych w Polsce. Rodzaje służb mundurowych w Polsce, w których wykorzystywane są konie i zadania jakie wykonują w nich konie. Kryteria zdrowotne i użytkowe doboru koni do realizacji zadań w służbach mundurowych w Polsce, pożądane cechy pokrojowe i ruchowe. Pożądane cechy psychiczne konia służbowego, m. in.: zdeterminowanie i pełne poddanie woli jeźdźcy, wysoka odporność psychiczna. Założenia programu treningowego koni służbowych w Polsce i ich aspekty psychologiczne. Dwa kierunki szkolenia i rozwoju konia przygotowywanego do pracy w służbach mundurowych: fizyczny i psychiczny. Etapy kształtowania cech psychicznych konia. Stopniowanie poziomu trudności treningu i podział szkolenia na etapy, bieżąca ocena poziomu wyszkolenia i kondycji psychofizycznej konia. Unikanie monotonii w treningu koni służbowych. Środki komunikacji z koniem z ziemi i z siodła (pomoce). Metody treningowe stosowane w celu wyszkolenia konia służbowego i ich psychologiczne oddziaływanie na zwierzę. Sprzęt wykorzystywany przy szkoleniu koni służbowych. Psychologiczne aspekty etapów szkolenia konia na podstawie programu kursu specjalistycznego w zakresie szkolenia młodego konia. Aspekty psychologiczne projektu treningowego i zadań do zrealizowania na każdym z poziomów szkolenia konia służbowego, w tym m. in.: nauka współpracy pomiędzy zwierzęciem a opiekunem oraz wypracowanie pełnego zaufania do człowieka, uodpornienie konia na nieprzewidziane okoliczności, które mogą zaistnieć podczas pełnienia służby, odwracanie (habituaż) konia na bodźce, które w naturalnych warunkach wywołują u niego silny stres, z którymi może zetknąć się podczas służby. Cele i aspekty psychologiczne szkolenia doskonalącego konia służbowego. Testowanie sprawności użytkowej konia służbowego i atesty koni służbowych. Sposób organizacji używania koni służbowych oraz jej wpływ na stan psychiczny zwierzęcia. Psychologiczne aspekty organizacji pracy szkoleniowej konia służbowego. Etyka pracy instruktora prowadzącego szkolenie koni służbowych. Postępowanie z końmi służbowymi wycofanymi z użycia. Dobrostan konia służbowego na każdym etapie szkolenia i pracy. Kryteria zdrowotne i użytkowe doboru koni do realizacji zadań w zakresie konia terapeutycznego ze zwróceniem szczególnej uwagi na cechy psychiczne. Cele szkoleniowe w procesie przygotowania konia do różnego typu pracy terapeutycznej: hipoterapia (terapia ruchem konia, fizjoterapia na koniu), psychoterapia z końmi - Horse Assisted Therapy (terapia kontaktem z koniem), parajeździectwo (psychopedagogiczna jazda konna i woltyżerka, jazda konna dla osób niepełnosprawnych) i inne. Szkolenie konia z zakresu posłuszeństwa i bezpieczeństwa jego obsługi. Kształtowanie zdolności konia do nawiązania więzi terapeutycznej z osobą terapeutyzowaną. Odczulanie ciała konia na stymulację dotykową. Odczulanie konia na gwałtowne zachowania, z którymi może się on spotkać w trakcie zajęć terapeutycznych: bodźce dźwiękowe, bodźce wizualne, bodźce zapachowe i inne. Przygotowanie konia do pełnienia roli stanowiska terapeutycznego jako. Przyzwyczajenie konia do sprzętu wykorzystywanego podczas zajęć terapeutycznych. Środki komunikacji z koniem z ziemi (pomoce) w trakcie prowadzenia sesji terapeutycznej oraz środki komunikacji z koniem z grzbietu konia (pomoce jeździeckie) wykorzystywane w parajeździectwie. Zasady bezpieczeństwa podczas sesji terapeutycznej z udziałem konia. Planowanie i przeprowadzanie sesji szkoleniowej konia terapeutycznego na różnych etapach jego wyszkolenia. Sposób testowania koni terapeutycznych. Etyka pracy szkoleniowej przygotowującej konia do pracy terapeutycznej. Dobrostan konia terapeutycznego na każdym etapie szkolenia i pracy.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Psychologiczne aspekty szkolenia psów asystujących i służbowych <i>Psychological aspects of training assistance and service dogs</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11 BPZ_WK04 BPZ_UW04 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Rys historyczny wykorzystania psów w pracy psa asystującego i psa służbowego. Charakterystyka rodzaju i funkcji poszczególnych typów psów asystujących: pies przewodnik osoby niewidomej lub niedowidzącej, pies asystent osoby niepełnosprawnej ruchowo, pies sygnalizujący osoby głuchej i niedosłyszącej, pies sygnalizujący atak choroby. Regulacje prawne w zakresie przygotowania i pracy psa asystującego. Pies asystujący: specyfika pracy, pożądane i niepożądane cechy fizyczne i psychiczne psa, predysponowane rasy i typy psów. Cele i główne założenia szkolenia psa asystującego, psychologiczne aspekty szkolenia ogólnego i specjalistycznego, optymalne warunki szkoleniowe, etapy szkoleniowe, stosowane metody szkoleniowe i ich psychologiczny wpływ na zwierzę. Zdobywanie certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego. Przygotowanie osoby	

	niepełnosprawnej lub zagrożonej chorobą do przyjęcia i współpracy z psem asystującym. Dobrostan psa asystującego na każdym etapie szkolenia i pracy. Zadania wykonywane przez psy służbowe w poszczególnych służbach mundurowych i ich psychologiczny wpływ na zwierzę: Policja, Straż Graniczna, Służba Celno-Skarbowa, Służba Więzienna Państwa Straż Pożarna, Siły Zbrojne Rzeczypospolitej Polskiej. Regulacje prawne oraz aspekty praktyczne w zakresie doboru psów do realizacji zadań w służbach mundurowych, sposobu szkolenia przewodników psów służbowych i kandydatów na przewodników psów służbowych oraz szkolenia, doskonalenia i testowania psów służbowych. Pies służbowy: specyfika pracy, pożądane i niepożądane cechy fizyczne i psychiczne psa, predysponowane rasy i typy psów. Cele i główne założenia szkolenia psa służbowego oraz ich psychologiczny wpływ na zwierzę, szkolenie ogólne i specjalistyczne, optymalne warunki szkoleniowe, etapy szkoleniowe, stosowane metody i techniki wykorzystywane w pracy z psem służbowym. Metody doskonalenia sprawności użytkowej psa. Próby charakteru psów służbowych.. Atestowanie psa służbowego do wykonywania zadań, do których został wyszkolony. Optymalizacja warunków szkolenia i pracy psa asystującego i służbowego. Obciążenia fizyczne i psychiczne psa asystującego i psa służbowego, przeciwdziałanie przeciążeniu. Czas pracy i emerytura psa służbowego i asystującego. Organizacja szkolenia psów terapeutycznych i służbowych w Polsce i na świecie. Funkcjonowanie zakładów zajmujących się szkoleniem psów służbowych i asystujących. Możliwości doskonalenia zawodowego szkoleniowców psów służbowych i asystujących. Dobrostan psa służbowego na każdym etapie szkolenia i pracy.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Terapie behawioralne i case studies koni <i>Behavioural Therapies and Case Studies of Horses</i>	ECTS: 4
BPZ_WG14 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU01 BPZ_KK04 BPZ_KO01 BPZ_KR04	Specyfika terapii behawioralnej koni: specyficzne uwarunkowania gatunku, charakterystyka warunków pracy behawiorysty-psychologa koni i możliwości oraz ograniczenia z tego wynikające. Zasady bezpieczeństwa pracy behawiorysty-psychologa koni. Wizyta w miejscu przebywania konia lub przywiezienie konia do ośrodka terapeutycznego – wady i zalety każdego z rozwiązań. Obecność w trakcie konsultacji osób z otoczenia konia, w tym opiekuna, trenera, stajennego. Kontakt z opiekunem konia: komunikacja, możliwe problemy i ich rozwiązania. Pierwsza konsultacja behawioralna konia i określenie warunków ramowych (miejsce, długość trwania pojedynczej konsultacji, przewidywana długość trwania leczenia, ramy finansowe, liczba lub częstotliwość terminów konsultacji, kiedy i jak leczenie zostanie zakończone). Wizyty kontynuacyjne. Plan badania behawioralnego konia, protokół badania. Plan konsultacji behawioralno-psychologicznej konia. Ustanowienie więzi terapeutycznej ze zwierzęciem i jego opiekunem. Sposoby motywowania opiekuna konia do rozpoczęcia i kontynuowania procesu terapeutycznego, trudności, które mogą pojawić się na różnych etapach terapii. Konsultacje specjalne: pierwsza konsultacja źrebiąt, konsultacja konia dojrzewającego płciowo (ze zwróceniem szczególnej uwagi na ogiery), konsultacja geriatryczna. Interpretacja objawów, wartość diagnostyczna całościowo opisanego objawu. Praktyczne zastosowanie procesów i metod w terapii behawioralnej koni , m. in.: warunkowanie sprawcze i warunkowanie klasyczne, habituacja i odwracanie, zachowanie sprawcze, pozytywne wzmocnienie, negatywne wzmocnienie, pozytywna kara, negatywna kara, bodziec pomostowy na przykładzie klikera, brak nagrody jako forma kary, kontrola bodźcowa i bodźce różnicujące, mechanizm hamowania utajonego, zapominanie, wygaszanie, przeciwwarunkowanie (kontrwarunkowanie). Zakres działań terapeutycznych: terapia feromonami, terapia poznawcza i przewartościowanie etologiczne, terapie społeczno-środowiskowe, interwencja systemowa, terapie behawioralne, pozostałe terapie i środki pomocnicze, terapie uzupełniające, leczenie chirurgiczne, zmiana stada/końskiego towarzysza, znalezienie nowej stajni/nowego opiekuna/jeźdźca/trenera, eutanazja. Autorskie metody stosowane w terapii behawioralnej koni oraz metody wspomagające terapię behawioralną koni, m. in.: TTouch Linda Tellington-Jones, Metoda Mastersona, Parelli Natural Horsemanship, Monty Roberts Horsemanship. Psychofarmakologia: kiedy konieczne jest włączenie farmakoterapii, grupy leków psychotropowych stosowanych u koni, leki roślinne i suplementy diety (wskazania do stosowania, działanie, objawy niepożądane). Cechy temperamentu, charakteru i osobowości konia a dobór i modyfikacja metod postępowania terapeutycznego. Objawy wiodące i praktyczne postępowanie nastawione na rozwiązanie problemu , m. in.: wzmożona agresja, koń się nie kładzie, koń nie pozwala się złapać, koń nie pozwala się prowadzić, trudności w załadunku konia do przyczepy/koniowozu, problemy przy rozczyszczaniu i podkuwaniu kopyt, agresja podczas oporządzania, płoszenie się, stawanie dęba, baranie skoki, awersja do siodła, depresja, zespół samookaleczenia u koni (Equine Self-Mutilation Syndrome). Współpraca behawiorysty-psychologa koni z lekarzem weterynarii w zakresie diagnostyki i terapii pacjenta. Monitorowanie przebiegu procesu terapeutycznego. Rozmowa z opiekunem, edukacja opiekuna w zakresie prawidłowej opieki i postępowania z koniem, udzielanie wskazówek dotyczących dalszego postępowania terapeutycznego i zapobiegania nawrotom problemów behawioralnych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej terapią behawioralną i opieką nad zwierzętami	ECTS: 3

	<i>Conducting Business related to behavioral therapy and animal care</i>	
BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KO06 BPZ_KR01	<p>Przedsiębiorczość - podstawowe pojęcia, definicje. Przepisy prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Przepisy prawne regulujące aspekty związane z opieką nad zwierzętami, szkoleniem zwierząt, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Prawo pracy w Polsce (Kodeks Pracy): prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców, zasady zatrudnienia i wynagrodzenia. Zasady przetwarzania danych osobowych zgodnie z unijnym rozporządzeniem RODO obowiązujące dla działalności gospodarczych związanych ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Działalność gospodarcza: definicje, pojęcia, różne formy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski. Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje i stowarzyszenia. Podejmowanie działalności gospodarczej w Polsce: kolejne kroki, które należy wykonać, by rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Finanse działalności gospodarczej: formy finansowania, wsparcie Unii Europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw, środki własne, obce, środki ze źródeł publicznych, fundusze pożyczkowe, fundusze UE, fundusze VC (Venture Capital), aniołowie biznesu i in. Tworzenie i realizacja biznesplanu. Leasing. Rodzaje form opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami. System finansowo-księgowy firmy. Podstawowe zasady planowania i przygotowywania planów biznesowych, w tym biznesplanów. Fakturowanie, kasa fiskalna. System obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne (ZUS) od prowadzonej działalności gospodarczej: zasady naliczania i odprowadzania składek, ulgi na różnych etapach prowadzenia działalności gospodarczej. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność związaną ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami, a także świadczeniem usług w zakresie terapii behawioralnej zwierząt. Kultura organizacyjna działalności gospodarczej. Wchodzenie na rynek usług związanych ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami: jak zaistnieć na rynku, wybór nazwy firmy, wprowadzenie firmy na rynek, ochrona prawna nazwy firmy. Reklama wykonywanej działalności, autoprezentacja, budowanie marki osobistej. Umowy cywilno-prawne sporządzane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, m. in. sporządzanie umów na świadczenie usług związanych z opieką nad zwierzęciem, szkoleniem zwierzęcia, prowadzeniem terapii zwierzęcia. Przedsiębiorczość międzynarodowa. Praktyczne aspekty prowadzenia działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami poza Polską na terenie Unii Europejskiej. Zaplanowanie i urządzenie warsztatu pracy zajmującego się prowadzeniem działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem, prowadzeniem terapii behawioralnej zwierząt i opieką nad zwierzętami (m. in. hotele i schroniska dla zwierząt, pensjonaty dla koni, zakłady groomerskie, prywatne ogrody zoologiczne, firmy petsitterskie): działalność stacjonarna, działalność terenowa (wyjazdowa). Etyka prowadzenia działalności gospodarczej, uczciwa konkurencja.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa IV-V dla specjalności terapia behawioralna i psychologia szkolenia zwierząt <i>Internship IV-V for the specialization of behavioral therapy and animal training psychology</i>	ECTS: 12
BPZ_WG12 BPZ_WK03 BPZ_WK04 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO01 BPZ_KR04	<p>Zbieranie wywiadu dotyczącego pochodzenia, historii, bieżących warunków utrzymania oraz użytkowania danego zwierzęcia i ewentualnych problemów behawioralnych oraz zdrowotnych. Doskonalenie swoich zdolności interpersonalnych w kontaktach z opiekunami zwierząt, w tym nawiązywania przyjaznego, budzącego zaufanie kontaktu oraz prowadzenia konstruktywnej rozmowy nakierowanej na pozyskanie konkretnych danych dotyczących danego zwierzęcia oraz realiów w jakich ono funkcjonuje. Aktywne uczestnictwo w przeprowadzaniu diagnostyki behawioralno-psychologicznej zwierzęcia, identyfikowaniu problemów behawioralnych i psychologicznych, dokonywanie ilościowego i jakościowego opisu głównych i pozostałych objawów behawioralnych występujących u zwierzęcia, sporządzanie protokołów badania behawioralnego. Wykonywanie następujących zadań pod nadzorem i przy wsparciu pracownika ośrodka przyjmującego studenta na praktykę zawodową: planowanie postępowania terapeutycznego, określanie celów terapii, formułowanie zaleceń terapeutycznych i zadań do wykonania przez opiekuna zwierzęcia, planowanie i przeprowadzanie sesji terapeutycznej z zakresu behawiorystyki i psychologii zwierząt. Poznanie narzędzi pomocnych w pracy behawiorysty, formularzy wywiadu, formularzy monitorowania postępów terapii. Obserwacja czynności z zakresu szkolenia zwierząt przeprowadzanych przez pracownika, asystowanie w tych czynnościach oraz ich samodzielne wykonywanie pod nadzorem pracownika. Zdobycie praktycznej wiedzy i umiejętności z zakresu szkolenia zwierząt na potrzeby amatorskie oraz na potrzeby służbowe (np. w służbach mundurowych) i/lub terapeutyczne (np. w dogoterapii, hipoterapii, felinoterapii) i/lub asystujące (np. pies przewodnik osoby niewidomej lub niedowidzącej, pies asystent osoby niepełnosprawnej ruchowo).</p>	

3.2. Animaloterapia

Kierunkowe efekty uczenia się	Dogoterapia <i>Kynotherapy</i>	ECTS: 4
BPZ_WG01 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	<p>Definicja dogoterapii. Historia wykorzystania psa w celach terapeutycznych w Polsce i na świecie. Korzyści wynikające ze wzajemnej interakcji człowieka ze zwierzęciem dla osób dorosłych i dzieci. Dogoterapia jako metoda wspomagania rehabilitacji i terapii osób niepełnosprawnych fizycznie, intelektualnie, emocjonalnie i społecznie Mechanizm oddziaływania obecności i kontaktu fizycznego oraz psychicznego z psem na człowieka. Nawiązanie psychicznej więzi pacjenta ze zwierzęciem i jej wartość terapeutyczna. Cele dogoterapii. Wskazania do dogoterapii. . Dogoterapia u dzieci zdrowych oraz dzieci z różnymi deficytami rozwojowymi, np. z porażeniem mózgowym, z zaburzeniami rozwoju motorycznego, z niedowładem kończyn, z zanikiem mięśni, z zespołem wiotkiego dziecka, z zespołem Downa oraz dla dzieci ze spektrum autyzmu, niestabilnych emocjonalnie, upośledzonych czy posiadających deficyty uwagi (ADHD ADD). Dogoterapia u osób przejawiających niedostosowanie społeczne, dogoterapia u skazanych przebywających w zakładach karnych. Dogoterapia osób niepełnosprawnych ruchowo, starszych i samotnych. Przeciwwskazania do dogoterapii. Kynofobia. Zespół kynoterapeutyczny: wykwalifikowany kynoterapeuta z psem posiadającym ważny egzamin psa terapeutycznego, asystent, przewodnik psa, specjalista. Warunki pracy zespołu kynoterapeutycznego. Dobrostan psa terapeutycznego. Egzamin Polskiego Związku Kynoterapeutycznego dla psa edukacyjnego i terapeutycznego. Omówienie głównych rodzajów pracy z psem – terapeutą/form dogoterapii : Animal Assisted Therapy (Terapia z Udziałem Zwierząt (AAT)), Animal Assisted Activities (Zajęcia z Udziałem Zwierząt (AAA)) i Animal Assisted Education (Edukacja z Udziałem Zwierząt (AAE)). Metody pracy stosowane w dogoterapii. Zajęcia indywidualne i grupowe: specyfika każdego z nich, zalety, wady i ograniczenia. Przebieg zajęć dogoterapeutycznych. . Ćwiczenia dogoterapeutyczne. Przyrządy i akcesoria stosowane podczas zajęć dogoterapeutycznych. Schemat zajęć z dogoterapii. Ewaluacja przebiegu procesu uczenia, postępów dziecka, a także skuteczności zastosowanej metody wraz z określeniem atrakcyjności programu dla dzieci. Dokumentacja: dokumenty osoby rehabilitowanej, dokumenty kynoterapeuty, dokumenty psa terapeutycznego. Etyka pracy dogoterapeuty. Rejestr certyfikowanych kynoterapeutów. Metody podnoszenia kompetencji dogoterapeuty. Wymogi sanitarne stawiane przed psem, z którego udziałem prowadzona jest kynoterapia.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Hipoterapia <i>Hippotherapy</i>	ECTS: 3
BPZ_WG01 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	<p>Historia wykorzystywania konia w celach terapeutycznych w Polsce i na świecie. Hipoterapia jako forma rehabilitacji. Różne szkoły hipoterapii, m. in.: szkoła francuska, szkoła niemiecka. Cele hipoterapii. Porównanie budowy i biomechaniki ruchu człowieka i konia, specyfika ruchu człowieka na koniu. Cechy ruchu konia oddziałujące na ciało pacjenta: trójwymiarowość, rytmiczność, powtarzalność, symetryczność. Doświadczenia płynące ze wszystkich układów sensorycznych człowieka podczas ruchu konia. Formy oddziaływania kontaktu z koniem na sferę fizyczną i psychiczną pacjenta. , Interakcje koń–pacjent: samoświadomość, poczucie sprawstwa, bezwarunkowa akceptacja, redukcja stresu, źródło radości, aktywność na świeżym powietrzu. Interakcje terapeuta–pacjent. Formy hipoterapii: terapia ruchem konia, fizjoterapia na koniu, terapia kontaktem z koniem, psychopedagogiczna jazda konna i woltyżerka, jazda konna dla osób niepełnosprawnych. Wykorzystywanie terapeutycznych efektów jazdy konnej w innych dziedzinach, takich jak medycyna, pedagogika, sport. Inne formy kontaktu osoby niepełnosprawnej z koniem , m.in.: jazda konna rekreacyjna, jazda konna sportowa, możliwości wykorzystania konia w terapeutycznej jeździe konnej. Parajeździectwo: dyscypliny parajeździeckie, grupy osób mogących uprawiać parajeździectwo, poziom rekreacyjny i poziom sportowy, zawody paraolimpijskie, dobór i założenia szkoleniowe konia do parajeździectwa.. Wskazania i przeciwwskazania do prowadzenia hipoterapii. Zespół hipoterapeutyczny: : lekarz prowadzący lub konsultujący zespół, wykwalifikowany hipoterapeuta, współpracownicy z innych dyscyplin. Cele, zadania i obowiązki hipoterapeuty. Określanie programu i celów terapii zgodnie z zaleceniami lekarza kierującego pacjenta na zajęcia oraz według indywidualnych potrzeb podopiecznego i zgodnie z prośbą przedstawioną przez niego samego lub jego rodziców. Etyka zawodowa i osobista hipoterapeuty, przestrzeganie tajemnicy zawodowej. Współpraca hipoterapeuty z innymi terapeutami, specjalistami i lekarzami zajmującymi się podopiecznym. Potrzeby i możliwości utrwalania i rozwijania przez hipoterapeutę swojej wiedzy i umiejętności w procesie ciągłego kształcenia się. Warunki pracy hipoterapeuty. Prowadzenie dokumentacji hipoterapeutycznej. Dobór konia do zajęć z osobami niepełnosprawnymi: cechy psychiczne (interier), fizyczne (eksterier), ruchowe, wyszkolenie. Warunki pracy koni hipoterapeutycznych. Objawy fizycznego lub/i psychicznego przeciążenia pracą, regeneracja sił konia, przeciwdziałanie przeciążeniu konia. Przygotowanie i bieżące doszkalanie konia do pracy w hipoterapii i innych formach zajęć z osobami niepełnosprawnymi. Zagrożenia związane z hipoterapią i parajeździectwem. Zasady</p>	

	bezpieczeństwa podczas sesji hipoterapeutycznej i innych zajęć z osobami niepełnosprawnymi z udziałem konia. bezpieczeństwo konia. Dobór ćwiczeń i pozycji w zależności od potrzeb terapeutycznych i wydolności pacjenta. Szczegółowy opis przyrządów i pomocy dostosowanych do pacjenta i konia, zmodyfikowany sprzęt jeździecki i sprzęt rehabilitacyjny. Ćwiczenia i pozycje hipoterapeutyczne. . Wymogi sanitarne stawiane przed koniem, z którego udziałem prowadzona jest hipoterapia. Etyka pracy hipoterapeuty. Metody podnoszenia kompetencji hipoterapeuty.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Resocjalizacja z udziałem zwierząt <i>Animals in Resocialisation</i>	ECTS: 3
BPZ_WG01 BPZ_WK02 BPZ_UW07 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO01 BPZ_KR03	Definicja pojęcia i cele resocjalizacji: resocjalizacja jako proces ponownej socjalizacji, powrotu do społeczeństwa. Historia wykorzystywania zwierząt w resocjalizacji oraz koncepcje związane z rolą zwierząt w resocjalizacji. Charakterystyka grup społecznych wymagających resocjalizacji , u których stosuje się zajęcia ze zwierzętami: młodzież niedostosowana społecznie, osadzeni w zakładach penitencjarnych, osoby uzależnione. Tradycyjne metody resocjalizacyjne a animaloterapia . Animaloterapia jako naturalna metoda wspomagająca leczenie i rehabilitację osób dorosłych i dzieci dotkniętych problemami związanymi z funkcjonowaniem społecznym. Aspekt pozytywnego wpływu zwierząt na sferę psychiczną osób resocjalizowanych. Terapeutyczne oddziaływanie kontaktu, dotyku, zabawy ze zwierzęciem dla osób niedostosowanych społecznie. Specyfika relacji człowiek-zwierzę i jej potencjał terapeutyczno-wychowawczy. Trauma wywołana egzystowaniem w instytucji izolacyjnej, stres pourazowy, samotność i korzystny wpływ kontaktu ze zwierzęciem na radzenie sobie z nimi. Programy skoncentrowane na zastosowaniu animaloterapii w resocjalizacji: program amerykański Pet Partners, program oparty na wolontariacie Animal Assisted Activities, program Animal Assisted Therapy Przykłady gatunków zwierząt wykorzystywanych w celach terapeutycznych osób wymagających resocjalizacji : psy, koty, świnki morskie, papugi, króliki, ptactwo domowe, konie, lamy, osły. Dogotorepia w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Rozluźniające i motywujące do wytrwałej pracy działania psów u osób z naruszonymi zdolnościami przystosowawczymi i równowagą emocjonalną, labilnością uczuciową, brakiem umiejętności przywiązywania się i kochania, z trudnościami w nawiązywaniu i utrzymywaniu kontaktów interpersonalnych, nieuzasadnionymi lękami, poczuciem winy, lekkością uczuciową i stanami depresyjnymi. Pozytywny wpływ kontaktu z psem na wychowanków, którzy nie zaznali ciepła i przywiązania w domu rodzinnym, z depryzacją potrzeb biologicznych, psychicznych i społecznych. Pies jako nić porozumienia i współpracy między młodocianym osadzonym w placówce wychowawczej a otoczeniem. Wpływ dogoterapii na psychikę, empatię i moralność nieletnich oraz osób dorosłych (w tym osadzonych w zakładach penitencjarnych oraz osób uzależnionych), kształtowanie w nich odpowiedzialności, pracowitości i chęci niesienia pomocy. Wspomagające metody dydaktyczne z udziałem psa w zajęciach szkolnych dzieci i młodzieży.. Wykorzystanie psów do ćwiczeń logopedycznych. Kot w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie, w tym osadzonych w zakładach penitencjarnych. Koń w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Jeździectwo terapeutyczne ludzi niedostosowanych społecznie. Zalety hipoterapii w resocjalizacji. Resocjalizacja przez pracę (czyszczenie stajni, karmienie i pielęgnacja koni) i jej wpływ na osoby niedostosowane społecznie, . Poprawa zdolności komunikacyjnych u osób niedostosowanych społecznie w wyniku kontaktu z koniem. Resocjalizacja z udziałem zwierząt jako możliwość zdobycia nowych kwalifikacji i zaistnienia na rynku pracy przez osoby niedostosowane społecznie. Wolontariat w schroniskach dla zwierząt jako metoda resocjalizacji w zakładach penitencjarnych. Kryteria jakie powinno spełniać zwierzę biorące udział w resocjalizacji osób niedostosowanych społecznie. Przygotowanie zwierzęcia do zajęć resocjalizacyjnych. Przygotowanie animaloterapeuty do zajęć resocjalizacyjnych osób niedostosowanych społecznie. Przykłady sesji terapeutycznych z udziałem zwierząt u osób niedostosowanych społecznie, dokumentowanie przebiegu procesu animaloterapeutycznego.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Zaburzenia rozwojowe dzieci i młodzieży <i>Developmental disorders of children and adolescents</i>	ECTS: 4
BPZ_WG10 BPZ_WK01 BPZ_UW11 BPZ_UK01 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK04 BPZ_KO05 BPZ_KR03	Norma rozwojowa czy zaburzenie? Praktyka oparta na dowodach (EBPP). Klasyfikacja zaburzeń rozwojowych. Praktyczne zastosowanie podstawowych metod diagnozy zaburzeń rozwojowych. Wywiad i obserwacja. Warunki badań testowych. Zagadnienia etyczne praktyki diagnostycznej. Diagnoza i terapia zespołu nadpobudliwości psychoruchowej z deficytem uwagi oraz zaburzeń zachowania. Współpraca ze środowiskiem dziecka. Uzależnienia behawioralne i zaburzenia odżywiania w przebiegu rozwoju. Psychoprofilaktyka u dzieci z zaburzeniami rozwoju. Problematyka FAS. Diagnoza i programy terapeutyczne dla dzieci i młodzieży z zaburzeniami lękowymi, depresyjnymi i tikami. Zaburzenia emocjonalne w przebiegu rozwoju. Niepełnosprawność intelektualna i specyficzne trudności w uczeniu się. Diagnoza, projektowanie i prowadzenie terapii. Współpraca ze środowiskiem dziecka. Szczegółowy obraz kliniczny i diagnoza zaburzeń ze spektrum autyzmu. Współpraca ze środowiskiem osób ze spektrum autyzmu. Wspieranie rozwoju i edukacji dziecka ze spektrum autyzmu. Terapia dziecka ze spektrum autyzmu. Komunikacja alternatywna. Plany	

	aktywności. Projektowanie i prowadzenie treningu umiejętności społecznych. Wprowadzenie pojęć związanych z integracją sensoryczną. Poszczególne układy sensoryczne i objawy ich dysfunkcji. Wpływ zaburzeń integracji sensorycznej na emocje i zachowanie dziecka. Dostosowanie otoczenia do potrzeb dziecka z zaburzeniami przetwarzania sensorycznego. Terapia integracji sensorycznej. "Program domowy" i współpraca z rodzicami.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Animaloterapia z wybranymi gatunkami zwierząt <i>Animal therapy with selected species of animals</i>	ECTS: 4
BPZ_WG11 BPZ_WK03 BPZ_UW08 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO05 BPZ_KR04	<p>Animaloterapia jako terapia będąca wsparciem w leczeniu człowieka poprzez samą obecność zwierzęcia. Korzyści z kontaktu ze zwierzęciem, bez różnicowania gatunków, dla osób zdrowych jak i mających problemy ze zdrowiem psychicznym i/lub fizycznym. Terapeutyczne oddziaływanie bezpośredniego obcowania ze zwierzęciem. Połączenie etologii z psychologią i uzyskanie obopólnej korzyści w relacji zwierzę – pacjent, wpływającej na jakość więzi terapeutycznej. Animaloterapia z wybranymi gatunkami zwierząt jako źródło zabawy, edukacji i terapii dla dzieci. Psychofizyczne korzyści z zajęć z wybranymi gatunkami zwierząt dla dzieci i dorosłych. Możliwości terapeutyczne z udziałem wybranych gatunków zwierząt. Felinoterapia jako terapia poprawiająca kondycję psychiczną i fizyczną człowieka, korzyści terapeutyczne wynikające z obserwacji kota lub przebywania w jego towarzystwie, wskazania i przeciwwskazania do przeprowadzenia tej formy terapii, Animal Assisted Therapy (AAT) oraz Animal Assisted Activities (AAA) w felinoterapii, techniki terapeutyczne stosowane w felinoterapii, programy felinoterapeutyczne, omówienie przebiegu przykładowej sesji felinoterapeutycznej. Wizyty terapeutyczne kotów i zajęcia prowadzone z udziałem kotów w domach opieki, domach seniora, domach dziecka, placówkach rehabilitacyjnych, szpitalach, hospicjach, przedszkolach, bibliotekach, szkołach czy ośrodkach wychowawczych. Kojący i relaksujący wpływ kota na psychikę ludzi zestresowanych, nerwowych, podatnych na wahania nastrojów i depresję. Kot jako towarzysz osoby starszej. Felinoterapia dzieci z zaburzeniami psychicznymi, m. in. w: autyzmie, ADHD, upośledzeniu umysłowym, chorobach psychicznych, zespole Aspergera oraz różnego typu zachwianiach emocjonalnych (np. nieśmiałość, strach przed mówieniem, nieśmiałość). Połączenie felinoterapii z muzykoterapią i arteterapią. Alpakoterapia jako terapia polegająca na obcowaniu i przebywaniu z alpakami i wikuniami. Wpływ bezpośredniego kontaktu człowieka i alpaki na stan psychiczny i fizyczny osoby poddawanej alpakoterapii. Wskazania i przeciwwskazania do stosowania alpakoterapii. Główne formy terapii z alpakami: terapia z udziałem zwierząt – AAT (ang. animal assisted therapy), zajęcia z udziałem zwierząt – AAA (ang. animal assisted activities), edukacja z udziałem zwierząt – AAE (ang. animal assisted education). Techniki terapeutyczne stosowane w alpakoterapii, programy alpakoterapeutyczne, omówienie przebiegu przykładowej sesji alpakoterapeutycznej. Wybór i przygotowanie do udziału w animaloterapii zwierzęcia z danego gatunku innego niż pies lub koń. Przygotowanie osoby do prowadzenia animaloterapii z gatunkami zwierząt innymi niż pies i koń. Etyka pracy animaloterapeuty i możliwości podnoszenia kompetencji animaloterapeuty pracującego z innymi gatunkami zwierząt niż pies i koń. Wymogi sanitarne stawiane przed zwierzętami danego gatunku, innymi niż pies i koń, używanymi w animaloterapii. Dobrostan poszczególnych, innych niż pies i koń, gatunków zwierząt stosowanych w animaloterapii. Praktyczne formy sprawowania kontroli przez opiekuna nad bezpieczeństwem przebiegu sesji terapeutycznej z udziałem wybranych gatunków zwierząt, gdy osobom poddawanych terapii trudno jest zastosować się do zasad bezpieczeństwa.</p>	
Kierunkowe efekty uczenia się	Wykorzystanie zwierząt w terapii wspomagającej <i>Animals in Supportive Care</i>	ECTS: 4
BPZ_WG15 BPZ_WK02 BPZ_UW11 BPZ_UK02 BPZ_UO02 BPZ_UU02 BPZ_KK03 BPZ_KO04 BPZ_KR03	<p>Cele zooterapii formułowane w ramach AAT (Animal Assisted Therapy): fizyczne, psychiczne, edukacyjne i motywacyjne. Zajęcia terapeutyczne z udziałem zwierząt jako metoda wspierania terapii konwencjonalnych ludzi. Grupy docelowe, do których kierowane są działania terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Cele terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Specyfika, cele, wskazania, sposób prowadzenia zajęć, przeciwwskazania różnych rodzajów zajęć ze zwierzętami w ramach Animal Assisted Intervention (AAI): Animal Assisted Activity (AAA), Animal Assisted Education (AAE), Animal Assisted Therapy (AAT). Charakterystyka terapii wspomagającej z udziałem różnych gatunków zwierząt, m. in.: psów, koni, kotów, alpak. Psychoterapia z udziałem zwierząt (wskazania i przeciwwskazania, założenia terapeutyczne, cele terapii, stosowane metody): Psychoterapia z udziałem koni (Equine-assisted psychotherapy, EAP), Canine-Assisted Psychotherapy (CAP). Opis zajęć oraz przykładowe sesje terapii wspomagającej z udziałem zwierząt. Ograniczenia zastosowania zwierząt w terapii wspomagającej. Bezpieczeństwo terapii wspomagającej z udziałem zwierząt: zagrożenia, ryzyko dla osoby terapeutyzowanej, terapeuty i zwierzęcia, zasady bezpieczeństwa. Etyka terapii wspomagającej z udziałem zwierząt, dobrostan zwierzęcia w tego typu działalności. Możliwości doskonalenia zawodowego osoby prowadzącej terapię wspomagającą z udziałem zwierząt.</p>	

Kierunkowe efekty uczenia się	Projektowanie terapii z udziałem zwierząt <i>Design of Animal-Assisted Therapy</i>	ECTS: 4
BPZ_WG16 BPZ_WK04 BPZ_UW07 BPZ_UK04 BPZ_UO01 BPZ_UU01 BPZ_KK02 BPZ_KO01 BPZ_KR01	Nawiązanie pozytywnego kontaktu z pacjentem i jego opiekunem. Wywiad i analiza stanu zdrowia fizycznego i psychicznego pacjenta i jego możliwości do odbycia sesji animaloterapeutycznej (przeciwwskazania czasowe i trwałe, przeciwwskazania względne i bezwzględne), zapoznanie się z dokumentacją medyczną i zaleceniami lekarskimi pacjenta, analiza dotychczasowych doświadczeń pacjenta z animaloterapią i innych jego kontaktów ze zwierzętami. Wykorzystanie diagnozy w budowaniu procesu terapeutycznego. Określanie celu terapeutycznego. Korelacja metod, technik, narzędzi terapeutycznych z potrzebami osób uczestniczących w zajęciach animaloterapii. Dobór optymalnych metod terapii z udziałem zwierząt. Ustalanie planu zajęć z udziałem zwierząt. Wybór zwierzęcia (konkretnego osobnika) do potrzeb i możliwości osoby poddawanej animaloterapii: uwarunkowania osobnicze pacjenta a uwarunkowania osobnicze zwierzęcia. Krytyczna ocena własnych kompetencji, zasobów i ograniczeń osoby prowadzącej zajęcia animaloterapeutyczne. Organizacja procesu terapeutycznego, rodzaj oddziaływań terapeutycznych. Optymalny model pomocy animaloterapeutycznej, efektywność oddziaływań terapeutycznych i bieżąca ocena trafności doboru metod i sposobu prowadzenia zajęć animaloterapeutycznych. Przygotowanie animaloterapeuty do zajęć: przygotowanie zwierzęcia, przygotowanie potrzebnego sprzętu, przygotowanie miejsca do przeprowadzenia sesji animaloterapeutycznej. Uwzględnianie dobrostanu zwierzęcia w projektowaniu zajęć animaloterapeutycznych. Prowadzenie dokumentacji animaloterapeutycznej i jej archiwizacja. Higiena pracy animaloterapeuty: ocena własnych aktualnych możliwości psychicznych i fizycznych do pracy w charakterze animaloterapeuty, planowanie przerw w pracy, wsparcie psychologiczne dla animaloterapeuty. Zasady efektywnej współpracy zespołu animaloterapeutycznego. Analiza konkretnych przypadków klinicznych pacjentów poddawanych różnym formom animaloterapii z różnymi gatunkami zwierząt: szczegółowe omówienie wszystkich etapów procesu terapeutycznego. Projektowanie zajęć z udziałem zwierząt w różnych placówkach: przedszkolach i szkołach, szpitalach i in.: omówienie przykładowych zajęć zrealizowanych w tego typu miejscach. Etyka zawodowa w zawodzie animaloterapeuty: analiza etyczna konkretnych przypadków sesji animaloterapeutycznych.	
Kierunkowe efekty uczenia się	Prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią <i>Conducting Business Activities Related to Animal-Assisted Therapy</i>	ECTS: 3
BPZ_WG12 BPZ_WK05 BPZ_UW05 BPZ_UK01 BPZ_UO01 BPZ_UU03 BPZ_KK04 BPZ_KO06 BPZ_KR01	Przedsiębiorczość - podstawowe pojęcia, definicje. Przepisy prawne regulujące prowadzenie działalności gospodarczej w Polsce. Przepisy prawne regulujące aspekty związane ze świadczeniem usług animaloterapeutycznych, opieką nad zwierzętami, szkoleniem zwierząt, zapobieganiem rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych zwierząt w zakresie niezbędnym do prowadzenia działalności gospodarczej związanej z animaloterapią. Prawo pracy w Polsce (Kodeks Pracy): prawa i obowiązki pracowników oraz pracodawców, zasady zatrudnienia i wynagrodzenia. Zasady przetwarzania danych osobowych zgodnie z unijnym rozporządzeniem RODO obowiązujące dla działalności gospodarczych związanych z animaloterapią. Działalność gospodarcza: definicje, pojęcia, różne formy prowadzenia działalności gospodarczej na terenie Polski. Prowadzenie działalności gospodarczej przez fundacje i stowarzyszenia. Podejmowanie działalności gospodarczej w Polsce: kolejne kroki, które należy wykonać, by rozpocząć prowadzenie działalności gospodarczej związanej z animaloterapią.. Finanse działalności gospodarczej: formy finansowania, wsparcie Unii Europejskiej dla małych i średnich przedsiębiorstw, środki własne, obce, środki ze źródeł publicznych, fundusze pożyczkowe, fundusze UE, fundusze VC (Venture Capital), aniołowie biznesu i in. Tworzenie i realizacja biznesplanu. Leasing. Rodzaje form opodatkowania działalności gospodarczej w Polsce. Wybór formy opodatkowania działalności gospodarczej związanej z animaloterapią. System finansowo-księgowy firmy. Podstawowe zasady planowania i przygotowywania planów biznesowych, w tym biznesplanów. Fakturowanie, kasa fiskalna. System obowiązkowych składek na ubezpieczenie społeczne (ZUS) od prowadzonej działalności gospodarczej: zasady naliczania i odprowadzania składek, ulgi na różnych etapach prowadzenia działalności gospodarczej. Ubezpieczenie OC przedsiębiorcy wykonującego działalność związaną z animaloterapią. Kultura organizacyjna działalności gospodarczej. Wchodzenie na rynek usług związanych z animaloterapią: jak zaistnieć na rynku, wybór nazwy firmy, wprowadzenie firmy na rynek, ochrona prawna nazwy firmy. Reklama wykonywanej działalności, autoprezentacja, budowanie marki osobistej. Umowy cywilno-prawne sporządzane w ramach prowadzonej działalności gospodarczej, m. in. na świadczenie usług animaloterapeutycznych. Przedsiębiorczość międzynarodowa. Praktyczne aspekty powołania działalności gospodarczej związanej ze szkoleniem i opieką nad zwierzętami poza Polską na terenie Unii Europejskiej. Zaplanowanie i urzędzenie warsztatu pracy zajmującego się prowadzeniem działalności gospodarczej związanej z animaloterapią): działalność stacjonarna, działalność terenowa (wyjazdowa). Etyka prowadzenia działalności gospodarczej, uczciwa konkurencja.	

Kierunkowe efekty uczenia się	Praktyka zawodowa IV-V dla specjalności animaloterapia <i>Internship IV-V for the specialization of animalotherapy</i>	ECTS: 12
BPZ_WG12 BPZ_WK03 BPZ_WK04 BPZ_UW01 BPZ_UK01 BPZ_UU01 BPZ_KK01 BPZ_KO01 BPZ_KR04	Obserwacja pracy animaloterapeuty i samodzielne wykonywanie pod jego nadzorem następujących czynności: zbieranie wywiadu dotyczącego pacjenta, wnikliwa analiza przypadku pacjenta poddanego animaloterapii, dobór narzędzi, sprzętu, metod i technik adekwatnych do indywidualnych potrzeb osoby poddawanej animaloterapii. Zdobywanie pod nadzorem pracownika ośrodka przyjmującego studenta na praktykę zawodową praktycznych umiejętności w zakresie budowania relacji terapeutycznej animaloterapeuty z pacjentem poddanym animaloterapii. Uczestnictwo w przygotowywaniu pacjenta i zwierzęcia do sesji animaloterapeutycznej oraz samodzielne wykonywanie tych czynności pod nadzorem pracownika ośrodka. Asystowanie animaloterapeucie przy prowadzeniu sesji animaloterapeutycznej oraz samodzielne prowadzenie takiej sesji pod nadzorem i przy wsparciu doświadczonego animaloterapeuty.	

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

Do metod weryfikacji efektów uczenia się uzyskiwanych w procesie kształcenia zalicza się:

- 1) egzaminy – ustne, pisemne (opisowe, testowe);
- 2) zaliczenia – ustne, pisemne (opisowe, testowe);
- 3) kolokwium;
- 4) przygotowanie indywidualnie lub zespołowo referatu, eseju itp.;
- 5) przygotowanie indywidualnie lub zespołowo projektu;
- 6) wykonanie sprawozdań, raportów, zadanych prac domowych itp. – indywidualnie lub zespołowo;
- 7) rozwiązywanie zadań problemowych w trakcie oraz poza zajęciami – indywidualnie lub zespołowo;
- 8) prezentacje multimedialne prowadzone i przygotowywane indywidualnie lub zespołowo;
- 9) wypowiedzi ustne, aktywność w trakcie zajęć, udział w dyskusji;
- 10) analizy przypadków;
- 11) egzamin dyplomowy;
- 12) inne, specyficzne i szczególne formy weryfikacji zakładanych efektów uczenia się wskazane w kartach poszczególnych przedmiotów (sylabusach).

Ocena stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się obejmuje wszystkie kategorie efektów uczenia się (wiedzę, umiejętności, kompetencje społeczne). Wybór metod weryfikacji powinien uwzględniać specyfikę poszczególnych kategorii efektów uczenia się, a także specyfikę przedmiotu oraz współczesne uwarunkowania społeczne i możliwości technologiczne ich weryfikacji.

W uczelni obowiązuje zasada, iż weryfikacja efektów uczenia się na zajęciach prowadzonych w formie wykładów jest dokonywana w drodze egzaminu końcowego na ocenę (w czasie sesji egzaminacyjnej), a pozostałe formy zajęć pozwalają zarówno na bieżącą weryfikację efektów uczenia się w trakcie trwania semestru, jak też na koniec semestru i kończą się wystawieniem zaliczenia na ocenę. W przypadku studentów z niepełnosprawnościami, w zależności od ich indywidualnych potrzeb, są ustalane alternatywne metody weryfikacji efektów uczenia się, które uwzględniają indywidualne potrzeby tych osób.

Metodą weryfikacji efektów uczenia się uzyskanych z całości cyklu kształcenia na poziomie studiów jest egzamin dyplomowy.

Przy weryfikacji efektów uczenia się przyjmuje się założenie, że uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu lub zaliczenia kończącego przedmiot oraz egzaminu dyplomowego potwierdza osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się ustalonych dla elementów procesu uczenia się. Poziom uzyskania efektów uczenia się wynika z wystawionej oceny.

Regulamin studiów określa skalę stosowanych ocen w ramach procesu weryfikacji efektów uczenia się, a Zarządzenie Rektora określa wewnętrzny system oceniania, będący zbiorem zasad dotyczących oceniania studentów w zakresie opanowania przez nich efektów uczenia się oraz kryteria ogólne wystawienia danej oceny z przedmiotu (por. Tabela). W Regulaminie studiów przewidziane są także zaliczenia na: zaliczony/niezaliczony (odpowiednio: zal/nzal). Dotyczy to głównie zajęć niewymagających weryfikacji efektów uczenia się na ocenę (np. zajęcia sportowo-rekreacyjne, BHP).

Kryteria ocen w procesie weryfikacji efektów uczenia się

Ocena	Opis wymagań	Wymagany procent osiągniętych efektów uczenia się dla przedmiotu
celujący (6,0)	Student osiągnął efekty uczenia ilościowo lub jakościowo wykraczające poza zakres przewidziany programem kształcenia dla przedmiotu, w szczególności: posiada wiedzę znacznie przekraczającą zakres określony programem kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie określa i rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie i swobodnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.	> 90% oraz dodatkowe osiągnięcia wykraczające ilościowo lub jakościowo poza te przewidziane na ocenę bardzo dobrą
bardzo dobry (5,0)	Student opanował pełen zakres wiedzy i umiejętności określony w programie kształcenia dla przedmiotu, samodzielnie rozwiązuje problemy teoretyczne i praktyczne, potrafi wykorzystać wiedzę w nowych sytuacjach problemowych, poprawnie posługuje się terminologią naukową oraz zawodową.	min. 90%
dobry plus (4,5)	Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dobrej, ale niewystarczające dla oceny bardzo dobrej.	min. 85%
dobry (4,0)	Student opanował większość wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne, ujmując w terminach naukowych i zawodowych podstawowe pojęcia i prawa.	min. 70%
dostateczny plus (3,5)	Student osiągnął efekty uczenia się powyżej wymagań dla oceny dostatecznej, ale niewystarczające dla oceny dobrej.	min. 65%
dostateczny (3,0)	Student opanował podstawowe wiadomości i umiejętności określone programem kształcenia dla przedmiotu, rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o średnim stopniu trudności, popełnia niewielkie błędy terminologiczne, a wiadomości przekazuje językiem zbliżonym do potocznego.	min. 50%
niedostateczny (2,0)	Student nie opanował niezbędnego minimum podstawowych wiadomości i umiejętności określonych programem kształcenia dla przedmiotu, nie potrafi rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności, popełnia rażące błędy terminologiczne, a styl jego wypowiedzi jest nieporadny.	mniej niż 50%

Na studiach I stopnia studenci są zobowiązani do zrealizowania w ramach programu studiów **projektu społecznego**. Wymóg ten wynika z przyjętych przez UAFM naczelnych wartości oraz celów strategicznych, które zakładają uprządkowanie procesu studiowania oraz kształcenie studentów w duchu wartości, jaką jest odpowiedzialność społeczna. Tematy projektów powinny odzwierciedlać wiedzę i umiejętności nabyte przez studenta w toku studiów oraz wykazywać umiejętność praktycznego zastosowania przez studenta wiedzy do rozwiązywania zdiagnozowanego przez siebie problemu praktycznego lub określonej potrzeby społecznej. Realizując projekt społeczny, student jest zobowiązany do tworzenia dokumentacji projektu na wszystkich jego etapach, zgodnie ze wzorami tej dokumentacji opracowanymi przez uczelnię.

Student w ramach trwających przez rok zajęć **Metodyka przygotowania projektu i Projekt społeczny**, pod opieką promotora przygotowuje koncepcję swojego indywidualnego projektu społecznego, plan jego realizacji, przeprowadza działania projektowe oraz dokonuje ewaluacji jego skutków. Po każdym z semestrów tych zajęć student przedstawia promotorowi opisywaną w sylabusach dokumentację poszczególnych etapów pracy projektowej. Dopuszczalny zakres tematyczny projektu jest określany w drodze porozumienia z wykładowcą będącym opiekunem projektu i powinien stanowić praktyczną aplikację wiedzy i umiejętności określonych dyscyplinami do których przyporządkowany jest kierunek.

Przedmiotem projektu społecznego powinno być działanie wykorzystujące w praktyce wiedzę i umiejętności studenta z behawiorystyki i psychologii zwierząt zdobytych w trakcie studiów. Dopuszcza się także realizację projektów społecznych o charakterze interdyscyplinarnym. Nadzór nad właściwym doбором tematu, zakresu i metod projektu sprawuje wykładowca – opiekun projektu. Projekt społeczny realizowany przez studenta powinien zachowywać ogólną metodologię realizacji projektu. Zastosowane w projekcie metody powinny być adekwatne do zdiagnozowanego problemu oraz zaproponowanego

sposobu jego rozwiązania. Na każdym etapie przygotowania i realizacji projektu student dokumentuje podejmowane przez siebie czynności w formie odpowiadającej specyfice projektu i uzgodnionej z promotorem. Podczas zajęć Projekt społeczny na szóstym semestrze, wykorzystując środki multimedialne, student przygotowuje także prezentację, którą będzie przedstawiał w trakcie egzaminu dyplomowego. Projekt społeczny jest oceniany w aspektach formalnych i merytorycznych. Ocena projektu jest dokonywana według uprzednio opracowanych wystandaryzowanych kryteriów.

Zaliczenie zajęć Projekt społeczny na semestrze szóstym następuje po zaakceptowaniu przez promotora całości dokumentacji zrealizowanego projektu. Promotor dokonuje oceny projektu danego studenta w oparciu o wyskalowane kryteria, które są przedstawiane do wiadomości studentów przy rozpoczynaniu zajęć Metodyka przygotowania projektu i Projekt społeczny.

Kompleksowa weryfikacja osiągniętych w toku całych studiów efektów uczenia się następuje w drodze procesu dyplomowania i egzaminu dyplomowego, którego celem jest weryfikacja wiedzy i umiejętności oraz kompetencji społecznych studenta zdobytych w toku studiów.

Do egzaminu dyplomowego może zostać dopuszczony student, który spełnia następujące warunki:

- osiągnął wszystkie efekty uczenia się przewidziane w programie studiów;
- uzyskał pozytywne wyniki zaliczeń i egzaminów ze wszystkich przedmiotów i rodzajów zajęć przewidzianych w programie studiów oraz wymaganej łącznej liczby punktów ECTS;
- uregulował wszystkie należne zobowiązania – w tym finansowe – wobec Uczelni;
- złożył wszystkie wymagane dokumenty.

Egzamin dyplomowy jest egzaminem zamkniętym i ma formę ustną. Egzamin przeprowadza komisja egzaminacyjna powoływana przez Dziekana, w skład której wchodzi co najmniej trzy osoby: przewodniczący, promotor oraz członek komisji wyznaczany przez Dziekana spośród nauczycieli akademickich pracujących na kierunku behawiorystyka i psychologia zwierząt. W składzie komisji powinna znajdować się co najmniej jedna osoba ze stopniem doktora. W wyjątkowych sytuacjach, gdy obecność promotora podczas egzaminu dyplomowego jest niemożliwa, dziekan lub prorektor ds. kształcenia wyznacza do składu komisji nauczyciela akademickiego zatrudnionego w Uczelni jako osobę zastępującą promotora.

Na egzaminie dyplomowym kończącym studia pierwszego stopnia, student dokonuje prezentacji zrealizowanego przez siebie projektu, wykorzystując przygotowaną wcześniej przez siebie prezentację multimedialną. Każdy z członków komisji ocenia prezentację studenta oraz jego odpowiedzi w zakresie kryteriów obejmujących aspekty treściowe i formalne prezentacji. Egzamin dyplomowy obejmuje trzy pytania, w tym co najmniej dwa z zakresu kierunku (losowanych z wykazu pytań ogłoszonego studentom najpóźniej na początku ostatniego semestru studiów) oraz jedno zadawane przez komisję z tematyki zaprezentowanego projektu.

Z egzaminu dyplomowego sporządza się protokół, w którym są zapisywane m.in. pytania zadane studentowi, oceny za odpowiedzi na nie, ocena ostateczna egzaminu dyplomowego oraz końcowy wynik studiów. Protokół jest podpisywany przez wszystkich członków komisji i archiwizowany w teczkę osobowej studenta.

Zasady i forma odbywania praktyk zawodowych

Ogólne zasady organizacji praktyk zawodowych, wzory niezbędnych dokumentów, zadania opiekunów praktyk oraz tryb zaliczania praktyk określa *Regulamin Praktyk Zawodowych* w Uniwersytecie Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.

W *Regulaminie* zapisano m.in., iż Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów i zawiera w tej sprawie porozumienie z praktykodawcą lub zatwierdza miejsca odbywania praktyk, w przypadku samodzielnego ich wskazania przez studenta, poprzez wystawienie skierowania na praktyki. Poza tym, student może zrealizować praktykę na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, stażu lub wolontariatu (o ile umożliwi to osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych dla praktyk) oraz w ramach programu ERASMUS+. Obowiązkowym sposobem dokumentacji przebiegu praktyki i realizowanych w jej trakcie zadań jest prowadzony przez studenta „Dzienniczek praktyk”.

Szczegółowe zasady realizacji praktyk, w tym: cel praktyk, efekty uczenia się, treści programowe, umiejscowienie praktyk w planie studiów, wymiar praktyk, metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań, kryteria, które muszą spełniać jednostki, w których odbywają się praktyki, reguły zatwierdzania miejsca praktyki samodzielnie wybranego przez studenta oraz warunki kwalifikowania studenta na praktyki określa *Program Praktyk Zawodowych*.

Celem studenckich praktyk zawodowych jest zaznajomienie studentów z praktycznymi zagadnieniami związanymi z wybranym kierunkiem kształcenia oraz realiami wykonywania zawodu, poprzez umożliwienie zdobycia wiedzy, doświadczeń, umiejętności oraz ukształtowania postaw w rzeczywistych warunkach funkcjonowania podmiotu (przedsiębiorstwa, instytucji lub organizacji). Nadrzędnymi celami praktyki są:

- Zapoznanie się z organizacją i funkcjonowaniem podmiotu (przedsiębiorstwa, organizacji, instytucji).
- Wykonywanie w warunkach rzeczywistych wybranych prac, zadań lub aktywności typowych dla kierunku kształcenia.
- Analiza i ocena wybranego obszaru działalności podmiotu (przedsiębiorstwa, organizacji, instytucji) oraz ewentualnie zaproponowanie planu naprawczego.

Praktyki zawodowe realizowane są łącznie w okresie sześciu miesięcy. Praktyki mogą być realizowane w więcej niż jednej organizacji, lecz łączna liczba realizowanych godzin nie powinna być mniejsza niż 720 dla studiów I stopnia. Na studiach I stopnia na kierunku „Behawiorystyka i psychologia zwierząt” praktyki są realizowane na roku pierwszym, drugim i trzecim (w semestrach 2., 3., 4., 5. i 6.), przy czym w wyjątkowych, umotywowanych przez studenta sytuacjach praktykę można rozpocząć wcześniej. Wymaga to złożenia przez studenta wniosku z podaniem przyczyn wcześniejszego rozpoczęcia praktyki.

Student może odbywać praktyki w następujących formach:

- na podstawie skierowania na praktykę do jednostki wskazanej przez uczelnię lub studenta,
- na podstawie wykonywanej pracy zawodowej, odbywanego stażu lub wolontariatu,
- na podstawie prowadzenia działalności gospodarczej.

Treści programowe realizowane podczas praktyki zawodowej powinny odzwierciedlać specyfikę zadań powierzanych w danej organizacji. Podczas praktyki zawodowej student zaznajamia się z zasadami oraz przepisami bezpieczeństwa i higieny pracy obowiązującymi w danej organizacji. Niezależnie od rodzaju organizacji, student podczas praktyki poznaje ogólne cele i zadania realizowane przez organizację oraz – bardziej szczegółowo – obowiązki i zadania pracowników zatrudnionych w danej organizacji.

Zapoznaje się z zakresem działań firmy, z dokumentacją przedsiębiorstwa, statutem, strukturą organizacyjną, przebiegiem procesów pracy oraz – w miarę dostępności – ze strategią i planami rozwoju, programami komputerowymi i wynikami ekonomicznymi itp. W sposób szczególny student poznaje specyficzne dla pracy, metody i narzędzia stosowane w danej organizacji i uczy się praktycznie stosować przynajmniej niektóre z nich pod nadzorem opiekuna zakładowego praktyk. Metody te i narzędzia mogą różnić się w zależności od specyfiki danej organizacji. Student może także zapoznać się z innymi lub interdyscyplinarnymi metodami i narzędziami stosowanymi w organizacji. Student powinien zostać zaznajomiony z zasadami obowiązującymi go podczas wykonywania czynności i zadań zawodowych w relacjach do przełożonych i współpracowników, w tym do innych specjalistów pracujących w danej organizacji. Ponadto student zostanie zaznajomiony z obowiązującymi zasadami, normami i formami pracy potrzebnymi dla prawidłowego funkcjonowania danej organizacji, poznaje ludzi, atmosferę pracy, relacje interpersonalne w tym środowisku, kulturę organizacyjną. Dzięki praktykom student rozwija umiejętności obserwowania i rozumienia środowiska pracy oraz zasady i zwyczaje, jakie w nim są przyjęte, prawa nieformalne i formalne, jakie nim rządzą. Podczas praktyki zawodowej student powinien zostać zaznajomiony z zasadami etycznymi i przepisami prawnymi regulującymi pracę w danej organizacji i w odniesieniu do konkretnych czynności i zadań powierzanych mu do wykonania, dzięki obserwacji, a następnie stopniowemu uczestniczeniu w bieżącej działalności operacyjnej wybranej jednostki organizacyjnej (bądź wybranych jednostek).

W trakcie odbywania praktyki zawodowej studentowi należy zapewnić sposobność i możliwość zastosowania wiedzy do rozwiązania konkretnych problemów lub zadań praktycznych. W treściach przekazywanych studentowi należy szczególnie podkreślać związek między wiedzą naukową i jej praktycznym wykorzystaniem. Jednocześnie należy u studenta kształtować postawę pokory i świadomość granic własnych kompetencji zawodowych.